

nyitó oldal
impreszum
beküldési feltételek
kapcsolat
vendégkönyv

Tartalom

1. oldal

próza. versek

Baranyi Ferenc: Attila-sírató
Bodó Csiba Gizella: A költészet maga
Faludy György: József Attila temetése
Gellért Oszkár:
József Attila emlékezete
Gereblyés László: Ki így, ki úgy
Juhász Ferenc: József Attila sírja
Kamarás Klára: József Attila szobra
Kaskötő István: Felvételi vizsga
Kassák Lajos: Meghajtott zászlóval
Keszthelyi Zoltán: „Az igazat mondd.”
Koosán Ildikó: József Attilához
Kosztolányi Dezső:
Ezerkilencszázharminchárom
Lehoczki Károly: Szántó-vető dal
Lelkes Miklós: József Attila szobránál
Lukács László: József Attilához
Nagy László: József Attila
Nógrádi Gábor: Versjáték J.A.
hetvenedik születésnapjára
Pethes Mária: József Attila világseb
Tiszai P. Imre:
Rozsdás síneken felsír a lélek

2. oldal

próza. versek

Bányai Tamás: Kurta írmányok
Baranyi Ferenc: Takarna síríg is
Bárdos László: Lépcső
Bittner János: Húsvéti imádság
Bodó Csiba Gizella: Te érts meg
Debreczeny Görgy:
üres voltam mint a kórterem
Dobrosi Andrea: Limonádé
Dzsida Jenő: A csemetefa éneke
Fetykó Judit: Bertti, meg azok a dolgok
G. Ferenczy Hanna: Visegrád
Gligorics Teru: Csupa tinta a kezem...
Juhász Ferenc: Halak is vannak
Kajuk Gyula: Péntek, munka után
Kántor Zoltán: Ünnepe előtt
Karaffa Gyula: Derű
Király Gábor: A jövőkép
Kiss Judit Ágnes: A költő éjszaka
Kő-Szabó Imre: A jutalom
Köves József:
Ültünk a legutolsó napsütésben
Lászlóffy Csaba: Délibáb leáldozóban
Lelkes Miklós: Húsvéti földek
Németh Tibor: Fekete madár
Ódor György: Manapság is
Pápay Aranka: A hős testőr

József Attila

1905-1937

ARS POETICA

Németh Andornak

Költő vagyok - mit érdekelne engem a költészet maga?
Nem volna szép, ha égre kelne az éji folyó csillaga.

Az idő lassan elszivárog, nem lógok a mesék tején, hörpintek valódi világot, habzó éggel a tetején.

Szép a forrás - fürödni abban!
A nyugalom, a remegés egymást öleli s kél a habban kecsesen okos csevegés.

Más költők - mi gondom ezekkel?
Mocskolván magukat szegyig, koholt képekkel és szeszekkel mímeljen mámort mindegyik.

Én túllépek e mai kocsmán, az értelemig és tovább!
Szabad ésszel nem adom ocsmány módon a szolgál ostobát.

Ehess, ihass, ölelhes, alhass!
A mindenséggel mérd magad!
Sziszegve se szolgálak aljas, nyomorító hatalmakat.

KÖNYVAJÁNLÓ

A
MERCATOR STÚDIÓ

kiadásában megjelent e-könyvek innen is nyithatók

Bányai Tamás: Csikánó
Bittner János: Rohanj!
Fetykó Judit: A kapun túl
Fetykó Judit: Az ablakvitéz
Fetykó Judit: Epreskert
G. Ferenczy Hanna:
A kereszt árnyékában
G. Ferenczy Hanna:
Túl a netovábbon
Kamarás Klára: Álmodj utján
Kamarás Klára: Letenyei fák
Kaskötő István: Számadás
Sárközi László: Csikágó
Sárközi László: Hellén szerenád
Pápay Aranka: Örvények felett

A MEK-ről letölthető művek

Bodó Csiba Gizella: Válogatott versek
Bodó Csiba Gizella: Hoztam olajágat.
Fetykó Judit: Az úton
Fetykó Judit: Hársfanyereg
Fetykó Judit: Recenziók
Fetykó Judit: Szabad áramlások
Kamarás Klára: Anica
Kamarás Klára: Arcok a múltból
Kamarás Klára: Álmodj asszonya
Kamarás Klára: Derült égből...
Kamarás Klára: Mária lányai
Kamarás Klára: Miből lesz a cserebogár
Kamarás Klára: Napraforgók
Kamarás Klára: Orchideák
Kamarás Klára: Pepita füzetek
Kaskötő István:
A Petruccio házaspár különös esete
Kaskötő István: Az öreg Joe
Kaskötő István: Életrajz
Lehoczki Károly: Elgurult gyöngyök
Lehoczki Károly:
Hipermarket. (hangoskönyv)
Lehoczki Károly: Tenz
Lelkes Miklós:
Én már a nyárba vágyom át...
Péter Erika: Túlhordott ölelés
Végh Sándor: A csend hangjai

Ajánlott Honlapok

Alkotóház
Canadahun
Fullexta
Galamus-Csoport
Hetedhétatár
Irodalmi Epreskert
Klubháló
Koday László
Lelkigyakorlat
Magyar Elektronikus Könyvtár

Pethő N. Gábor: Lelkem túlfelén
Rada Gyula: Éjjel...
T.Ágoston László: Kakastolvaj
Tiszai P. Imre: Egy dallam zsong
Vadász János: Horvát képeslap
Vihar Judit: Három haiku

3. oldal mikroszkóp

G. Ferenczy Hanna: Téboly.

4. oldal perspektíva

Ars poetica

44 költő a költészetéről.

5. oldal klasszikusaink

József Attila legnépszerűbb
költeményei.

Beethoven

Hármas verseny.

II. Larghetto

Eszterházy Szimfonikusok.

Drahoš Béla vezényel

Nincs alku - én hadd legyenek boldog!
Másként akárki meggyaláz
s megjelölnek pirosló foltok,
elissza nedveim a láz.

Én nem fogom be pörös számat.
A tudásnak teszek panaszt.
Rám tekint, pártfogón, e század:
rám gondol, szántván, a paraszt;

engem sejdít a munkás teste
két merev mozdulat között;
rám vár a mozi előtt este
suhanc, a rosszul öltözött.

S hol táborokba gyűlt bitangok
verseim rendjét üldözik,
fölszöknek testvéri tankok
szertedübbögni rímeit.

Én mondom: Még nem nagy az ember.
De képzelem, hát szertelen.
Kísérje két szülője szemmel:
a szellem és a szerelem!

Munkatársaink Honlapjai

Arany-Tóth Katalin
Bányai Tamás
Kajuk Gyula
Kamarás Klára
Kaskötő István
Ketykó István
Lehoczki Károly
Köves József
Nógrádi Gábor
Pápay Aranka
Péter Erika
T.Ágoston László

Naplók, jegyzetek. (blog)

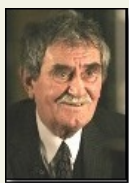
Bölcs Pu-Pu
Demokratikus Koalíció
Föld S. Péter, Most és itt!
Varánusz
Tuareg

...majd a PuPu,
ha valaki, hát
ő majd tudja!

próza, versek

Szerkesztő, próza: Kaskötő István
Szerkesztő, versek: Kamarás Klára

Juhász Ferenc
József Attila sírja

Képzelet-rózsza, gondolat-nárcisz, képzelet-őszirózsza, semmi-liliomkupa,
erjedő, dühödő, vak, burjánzó-állkapcsú, szagos-fogsorú virág-kazal,
liliom, nárcisz, rózsza-szerkezetű, illatos-agyú csönd apró sírodon, kicsi
gyermek-sírodon Mesterem, Testvérem, Ősöm, Apám, jézus-nemzőszervű
halottam, a mindenség törékeny csődőre, angyalszárnyú kék kristály,
a lét idegrendszerének nyüzszítő hálózata, halottak élén ögyelgő árva fiúcska,

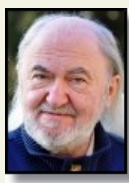
tovább a teljes szöveghez>

Lelkes Miklós
József Attila szobránál

Külvárosban barangoltál, s barangolt
benned sötétlő külvárosi éj.
Most is sötétlőn szomorú a lélek, -
bár tűzfalakon reklámfény mesél.

Minden más lett, de minden úgy lett mássá:
lényegében ugyanaz valahol.

Nógrádi Gábor
Versjáték J.A. hetvenedik születésnapjára

A költőnek most úgy kéne
szólni, hogy ne legyen vége
ének-
ének.

Oly szóval, minek nincs sorsa,
s nem önnön súlyától fogva
dől e-
lőre.

Írni írként, szűrni tüként
önmagából, mert ölekként
öldök-
öltök.

Ámde költőnk hazátlanul
hordva földjét, lázat tanul
megre-
megve.

Talált szava oly hontalan,
mint amilyen haszontalan
írt A-

A népmaradvány fázósan tudatlan,
és robotba (vagy állásért) lohol.

A tömeg? Nincs. Az alaktalan masszát,
ha lemérnénk, látnánk: nincs is tömeg.
A bizalmát régen eltékozolta,
s a súlya semminél is könnyedebb.

A "szép csendőrtől" most minek cicázna?
Nincs szükség rá. Egyszerűbb e világ:
hordósónokok, kifosztott szegények,
ravasz rókák, bégető ostobák.

A jázminok most miért tapsikolnak?
Nem súgom meg, volt-álmodó. Minek?
S azt sem: neved most milyen "árúvédjegy", -
ellene magad úgysem védheted.

Múltad álmodd, Költő, s örülj: szobor vagy!
Amit nem hittél: volt-hited halott.
Ki érdemelné itt meg földi Versed,
s piros dal-szíved: égi Csillagod?!

Ülj csak, szoborként, Attila, és álmodj!
A Duna régi, s régi a дума.
S folyik, mindkettő. Örülj, hogy szobor vagy,
kinek nem kell a Mát álmodnia!

(2009)

Kosztolányi Dezső
Ezerkilencszázharminchárom

Képzeljétek, múltkor szerencsém volt. A Szíriusz-kávéházban olyasmit éltem át, amit érdemes elmondani. Szinte tegnap történt, most, a legjelenebb jelenben, fiatal barátommal Jancsi Jánossal.

Tessék? Kifogásoljátok a nevét? Keresetnek találjátok? Sajnálom, de csakugyan így hívják. Az élet valószínűtlen. A nevei is azok. Figyelmeztetek benneteket, akik regényeket és elbeszéléseket írtok, hogy sohase nevezetek egy nyárspolgárt Kovács Jánosnak s egy világhírű gordonkaművészt Timoránszky Titusznak. Az olvasó ezt nem hiszi el nektek, mert a valószínűség valószínűtlenségét érzi benne. Megfordítva talán inkább elhiszi, mert abban a valószínűtlenség valószínűségét érzi. Jó lesz ezt el nem felejteni.

Tehát Jancsi, vagy János - amint parancsoljátok - huszonkilenc éves és költő. Rövid életének hosszú éveit azzal töltötte el, hogy várakozott. Várt arra, hogy a nap feljöjjön, aztán arra várt, hogy a nap lenyugodjék.

tovább a teljes szöveghez>

Nagy László
József Attila

Miért játszott a szíved, te szerencsétlen,
rombolva magad szüntelen télben,
építve dalra dalt,
s kifúlva
kigyúlva,
ésszel mérhető pontokon is túlra
tudatod mért nyilalt?

ttila.

S így dúdol: dalolva hallgat,
míg lesik magas hatalmak:
hím e
ríme?

Ám dalára láza rázza,
s dallamára kezd a páva
fel-
gyelni.

/1975/

(Megjelent a költő gyűjteményes kötetében 2008 /mek.oszék/)

Faludy György
József Attila temetése

Nem hívlak már. Jól tetted így, Attila:
kamasz szemed és fonnyadt bajuszod
hadd pihenjen örökre itt a lila

domboldalon s szétronsolt, lecsukott
szembogarad ne nézze többé fájón,
mint járnak úri fogatok lucsok

úton s a pernye hogy esőz a gyáron
s miként lesz mindig másé az öröm -
mert különös nép lakozik e tájon,

a kisbírónak előre köszön,
s kész dáridón urát hogy felköszöntse,
míg löre-borba fúl az ősz közöny -

hiába volt a versek vér-özönje,
testednek jobb már, hogyha így rohad:
e kornál nem durvább a föld göröngye,

és nem keményebb a tehervonat
vaskereke Babits Mihály szívénél.
Mert görcs, bolond görcs lett a gondolat

vak városunkban, mely reszketve él még,
de új vezér felé görnyed háta,
vagy dunyhái alatt kushad, míg éjfél

után az örület csapatja járja,
s felbérelt, hitvány, fokos bitangok
garázdálkodnak szerteszét s a gyáva

polgár lapul. Fúhattál riadót
undornak, félelemnek és közönynek -
becsapott, hogy ne sírj, a kiadód,

azt mondta: tőled kétszer annyi könnyvet
adott el, mint amennyit eladott,
s mikor rájöttél nem tudtad a könnyet

elfojtani - mert nem volt olvasód,
nem kellettél! Álírodalom kellett,
buta regények s szemét darabok

Hiszen te tudtad:
dögbugyor a vége e pokoli útnak,
ott a hit is kihalt,
hiszen te tudtad:
álmaid orra buktak,
magad örökre kicsuktad,
járhatod a téboly havát,
s árván, idéetlen,
emberségre, hű szerelemre étlen
villámló tálból eszed a halált.
Tudtad, tudom én is:
a nagy: te vagy,
s te, a Mindenség summáslegénye,
részt se kaptál, pedig az egésze
futotta érdemed.
Érdemes volt-e ázni, fázni,
csak a jövő kövén csírázni,
vérszagú szörnyekkel vitázni,
ha ráment életed!
Csak szólhatnál, hogy érdemes!
Mert csontom, vérem belerémül,
végzettedhez ha én állítok végül
józan zárómérleget.
Törd fel a törvényt, ne latold!
A porból vedd fel kajla kalapod,
vértanú vállad,
s a kifordult nyakcsigolyákat
rendbeszedve
két kisírt szemmel, tüzes iker-körrel
nézz a szemembe
hogyan kerülne bele
a mohó, emléknélküli tenyészet
az egek mirigy-rendszere
s e megváltatlan földi lét.
József Attila!
te add nekem a reményt,
mert nélküle
romlott a napvilág,
a vér eves,
bár a fogad vicsorog,
bár a nyakad csikorog
bólints hogy érdemes,
cáföld meg halálos logikád,
te glóriás,
te kintől bélyeges!
Képzetelemre bízzál édes munkát,
mert immár úgy szorgoskodik,
hogy a sarkamtól torkomig
forraszt rám forró hamubundát,
rádióaktív iszonyt –
félek, hogy minden rejtelmet kibont
s végül már semmi se fáj.
Hogy el ne jussak soha ama síkra:
elém te állj.
Segíts, hogy az emberáru-lók szutykát
erővel győzze a szív
szép szóval a száj!

Pethes Mária
József Attila világseb

Hallom
mostanában nem lehet

kelletek nálunk, amíg a lehelet
lassan kifogyott tüdődből s a póz
a drága, a csibészes, mit mint gyermek

hordtál, lehullt, és agyonkínzott
fejedben az örület vert tanyát.
Mostohaapád üzött, a kopott

vén Államgép - de szerető anyád
is volt, a Haza, és talán ezért
nem volt otthonod s bútoros szobák

közt csavarogtál, havi negyvenért,
és kávéházak füstös páholyában
ültél, kit senki nem hív és nem ért.

De most elmentél s mint golyót a fában
hagyta szívünkben minden szavadat,
s oly messze vagy tőlünk, túl a halálban,

hogy bennünk csak a borzalom maradt,
meg napjaink sötét gyászmenete,
míg felzokogunk, európaiak

a sok turáni közt e fekete
földön. Aludj hát: víz meg ég
nem volt még lágyabb és kékebb, mint e

bús délutánon. Aludj a holt vidék
ölen, hol nincsen híre Dózsa Györgynek.
Aludj, mint Vörösmarty és Vitéz!

Aludj, mert jobb nem élni itt e földek
között, hol fáradt zsellér izzad nyáron
s a téli szél tört ablakon zörget,

hol szolgálknak már nyakkendő a járom
és német szolgabírárt hoz az út,
ki csizmában hág sírodra s fejfádról

lelopja majd a vérszín koszorút.

(Budapest, 1937)

Koosán Ildikó
József Attilához

Velem vagy újra itt, nem kérdezem, miért is,
könnyű a délután, fölém derül az ég is,
friss nyírfaágakon árnyéka, csöndje lebben,
tavaszi selymes ár, ahogy még soha szebben.
Egy vén rigó füttyül, jó karmesterhez illik,
a kórus válaszol, lelkem lelkedre nyílik.
Zenél a rím szavakban, fecseg a dallamon,
ma rólad szól, s ma nekem, nem üzöm el, hagyom.
Eljöttél, víg a ház, fényre nyit ablakom,
veretes bibliám, verseid olvasom.
Mormolják, s hallgatom, az ismerős sorok
a holnapot, a rendet, ahogy te gondolod.
Gyárudvaron ha kószálsz, elér az alkonyat,
lázong veled az éj, a sínrre zárt vonat.
Érzem, nem könnyeden lépsz át a könnyeden,
szívárványcsöppjein a bánat visszánéz,

órát igazítani a vonatokhoz
Bezzeg az én időmben
a tizenkettőnyolcvannégyes
halál pontosan vontatta
megterhelt acélkerekeit
szalmaláng-létem fellobbanó ívfényébe
hogymég egyszer utoljára
belém vakuljon a világ

Még láttam a szárszói hársfák
levele hátán végigfutott valamiféle
koituszos remegés és a sínek közé kerített
csikófüvek hangosan nyerítettek
amint elgörgő testem után
fektükből feltápáskodtak
Aztán sötétkék szodalitkővé vált az ég
és pillantásomat fekete-fehér
zárványba zárta

Hallom
ötször temetettek
ide-oda hurcolászatok
ha egyáltalán maradéktalanul összeszedtetek
Hagyatok volna ott
szerelem-villámcsapástól agyon ütötte
A fene sem akarta
hogyszánakozó újsághírben
legyen téma leszakadt jobb karom
Nekrológok főszereplője sem akartam lenni

és nem aléltam el tanulmányaitoktól
amikben kedvetekre boncolgattatok
majd nevem zászlaja alatt
úgy vonultatok be az irodalomtörténetbe
hogymég csak nem is kapizsgáltatok
ki vagyok

Hallom volt idő
mikor a falon szépen szóló jelmondat lettem
pamparampam ahogy a csillag megy az ége
de lefelejtettétek töredékem másik sorát
pedig csupán azt kellett volna
kiplakátolnotok mert a ti disznóitok
sem ájulós típusok

Aztán betiltottatok
és a rólam elnevezett utcák
tábláinak lecserelését javasolta
egyik választott honatyátok
Mindenféleképpen kikialtattatok
pedig én nem akartam mást
mint hogy szeressetek
és megértsétek miről beszélek
Ezt továbbra is gyakoroljátok
Rajta induljatok
közelebb a könyvekhez
közelebb Istenhez
közelebb a Hazához
közelebb az Emberhez

Én a Mindenséghez mértem magam
nektek elég lenne ha költőitek
szava lehetne mérték
Akkor ők is ehetnének
Ihatnának ölelhetnének
Aludhatnának és kevesebben terítének
szívüket a folyton késlekedő vonatok elé

szeremeim ölelni mégis lendül a kéz...
Lélekbúvárod én, engedd meg hadd legyek,
ha kérdenek majd rólad, tudjam az éneked,
mert korhadó a sors, varázsa nincs mesénknek,
mint összetört cserép, üres és torz az élet,
dühödtebb lett a kor, tompább az érzélem,
a régi gazdag kertben ma bojtortján terem.

Kassák Lajos
Meghajtott zászlóval

József Attila születésének ötvenedik évfordulójára

Nyurga kamasz-ember, jól ismertelek
felszegett nyakaddal, kemény sörényeddel
amint loholtál Pest síkatorain át
hónod alatt súlyos akatáskával
amiben verseid dús füzérét hordtad
egy fiatal szív felizzott parazsát.

Attila, József Áronnak egy fia,
ó, be messze jársz már, messze, más csillagon
de örökre sosem szakadhatsz el tőlünk
halljuk még nagy sírásod a mamáért
és a fiatal költők is jól megélnék
örökbehagyott kaptáraid mézén.

És a munkások, parasztok, diákok
elfelejthetik-e a tanítót, aki
az igazságról szólott s mint hű testvér
fejük felett meggyújtotta a lámpát
hogy túljussanak az éjszaka partjain
egy szebb élet valóságát köszöntve.

Látlak én a körút sarkán állva
cigaretta sodorsz s egy nőre vársz talán.
Immár ez is csak árnyképed az időben.
De kibontalak a felhők mögöl is
mesteri énekes, minden madaraknál
zengőbb torkú és messzibbre szárnyaló.

Szálljál, Attila, szálljál egyre feljebb
ne csak mi, a világ is lássa fényeid.
Éhségtől és hiúságtól megtisztultan
holtod után is hallasad éneked
ahogy a költők jóhíréhez illik
innen és túlhan minden határkövön.

Baranyi Ferenc
Attila-sírató

Attila, jaj, a véget elsietted,
behódoltál a roppant űrhidegnek.
A semmi ágán vacogott szíved
s megdermedt, mint a meteorkövek.
S a csillagok jeges közönnyel nézték
testvérük – szíved – megsemmisülését.

Pedig a forró szív most kéne éppen

fénylő párhuzamosokra
amik – ha igaz –
a véges végzetben találkoznak

Gellért Oszkár
JÓZSEF ATTILA EMLÉKEZETÉRE

Mióta megkínzott testeden a végzet
Vak kerekével keresztülrobozott:
Hány költőtársad érzi azóta,
Hogy az ő szívében
A te szíved kiomlott vére csobog.

Mert nincs olyan mozdony, melynek dohogását
Minden időn át te túl nem dobogod.
Hány költőtársad hallja azóta:
A te ütemedre
Verik a győzelmi marsot a dobok.

És hány költőtársad látja a te célod:
A végső állomás lángja lobog ott.
Egyenes úton, irányt nem veszve
Hánynak a szemében
Vet a te szemednek visszfénye lobot.

Van, aki megtévedt s elhagyta a pályát.
Van, aki máig is egyhelybe topog.
S van, akinek a költői verseny
Kopogó rímekkel
Napi feladat csak s kényszerű robot.

De vannak még, vannak, fiatalok, újak,
Akik átvették a staféta-botot
S varázs-szavadra magát megrázta
Egy-egy öregebb is —
És tehozzád vissza fiatalodott!

[1948]

Lehoczki Károly
Szántó-vető dal

JA kötetem margójára

Gonddal vetettél,
arattál dúsan,
hitványabb jóra
nem adom én sem.
Súlyos,
sötét viharok sújtják
alig elhintett
fiatal vetésem.
Nehéz évszak,
mégis szórom megfontolt
marokkal bölcs körökbe
kenyeret ígérő magvaim
e szent,
feketén termő anyaföldbe.

Valamikor az 1970-es évek második felében

hideg csillagok múltó éjjelében,
mert szíved szerint képzeljük a rendet,
másként képzelni sírodból se engedd,
ne hagyd eztán, hogy Krisztusunk: az eszme
a te nevedben feszüljön keresztre,
ne hagyd, hogy égre fussanak a senkik
s elfödjék azt a csillagot, mi jelzi
útját Gáspár-, Menyhárt- és Boldizsárnak
s beragyogja jáslát a Messiásnak.

Te sem túrnél Júdást a tisztulásban,
jobban kárhoztatnád, mint valahányan
kik életünk a tisztaságra tettük –
Attila, ó de szép is lenne együtt!
Most majd a hozzáértő, dolgozó nép
rendet teremt, ahogy kívántad, olyképp,
velünk együtt meleg fényekre táru,
igaz csillagra néz a láthatárról,
s hogy most ne állj élünkre – meg nem állnád,
most kellene veled fegyverbarátság,
most kellene – mert szörnyű-szép a harc –
emberfejek közt még egy emberarc.

Kamarás Klára
József Attila szobra

árvíz idején

Ma első ízben
láttam Attilát derékig vízben.
Nem úszott dinnyehéj a Dunán semerre,
így csak a habokat bámulta meredve,
mintha csak tudná, hogy nincs olyan isten,
aki a magyaron végre segítsen.

Árvíz kell, Mohács kell, az ébreszt lelket,
egyébként birkanyáj, akit terelhet
pap, király, csendőr is. Mi lesz a vége?
Lemerül az idő, szennyes, levébe.

Ha írnak e népről, három sor elég lesz:
Nagy volt a hangja a parányi eszéhez.
A mellét döngette, nagyokat álmodott,
s eltúrta az igát, mit a sors rádobott.

Nézzetek, nézzetek Attila szobrára,
ennek is, szegénynek halál volt az ára!

Keszthelyi Zoltán
„AZ IGAZAT MONDD.”

József Attila emléke

Úgy kellett néki valóság varázsa,
Mint gyermeknek a tej és a kenyér;
S az igaz szó vezette új csapásra,
Amely a sejtett jövőbe tér.

Úgy énekelt szép szóval, tiszta szívvel,
Mint mesebéli énekes legény;

Bodó Csiba Gizella
A KÖLTÉSZET MAGA

A Költészet Napja
Te vagy József Attila!
Szellemed
magaslatokba.
Mellyel utánad jöttem,
egyetlen nap,
hogyan érhetnék
nyomdokodba?

Türelem! Az érés = idő
melyhez napfény szükséges,
öntöző eső, s kellő alázat,
lehet mindez kevés,
nem jön ihletett szó,
a mag csenevész
nem duzzasztja
belső vágy s bizalom,
hogy minden elérhető.

S vagy lehullunk
féléretten, férgesen
vagy rábukkanunk
a gyermekin-aggastyán
titokra, szellemed
kínban kihordta,
születés zsinórján
csüng halálad nyoma
vezet verseid minden sora.
Attila, Te bordáig tártad
Magad, - ideák tévedhetnek,
de csillagok soha!

Mélységek, poklok
sínek futnak,
tilosat mutatunk
a szemaforoknak,
s a cél marad:
nyomában haladni
a legnagyobbak!

(2008)

Tiszai P. Imre
Rozsdás síneken felsír a lélek

Külváros hozott a világra,
vérben, könnyben, mocsokban.
Magot vetettél,
most a szárba szökő virágot
burjánzó gaz fojtja,
kevesen maradtunk,
alig-emberek,
hitünkben egy jobb világra várva.
Kormos, piszkos
ma is az élet,
fonnyadt fák ágain kúszik

Amerre járt, halotta, hogy' süvít fel
A félelemben dermedő remény.

Mert félelem virága nyílt a tájon,
Hol költő-ajkán dallá vált az álom:
A szorgalomból sarjadó jövő.

Okos szeméből terhes éjszakákon,
Bátor mosolyt villantgatott az álom,
Mely reménységet s létet egybe sző.

Lukács László
JÓZSEF ATTILÁHOZ

Mint mozikép, mit nem lát meg a szem, csak
ha kialudtak már a villanyok
s a feketének négyyszög keretében
a lepedő fehéren felragyog;

úgy néked is a gyász fekete léce
kellett, hogy halvány verseid sora
szikrázni kezdjen s döbrentő halálad
mozisötétjén figyeljen oda,

ki nem figyelt, míg szemét elvakítá
a bántó fény, hogy élsz, hogy létezel,
a halhatatlanságod tompította,
hogy szuszogsz még, hogy jársz-kelsz, éhezel...

Ó, ki nem esz már s levegőt se szí, az
versére hites pecsétet rakott.
Ezer életet önt a holt betűkbe,
ki maga is már porladó halott.

Most az is dicsér, aki egykor gáncsolt.
Hódol a holtak boldog eleven.
Eldöbben kissé, hogy kifogni mégsem
tudott e bölcebb, néma tetemen.

Félelmes fegyver, meghalás! Ki téged
emelni mer – de boldogtalan az!
De eldobált már kardot, tollat, mindent
kinek te vagy az utolsó vigasz,

ki téged ráncigál, rideg Öröklét,
mint anyja szoknyáját a kisgyerek.
S mert szigorodban nem is hederítesz rá
s ha nyafog, hát észre sem veszed;

kisfiú daccal gondol egyet, hátat
fordít, az arca könnyes és konok,
s világgá megy... a világból is kijebb...
S majd híhatod, ha nem lesz! – így zokog...

[1938]

Kaskötő István
Felvételi vizsga

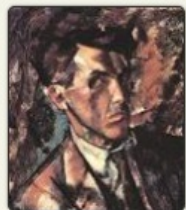
fáradtan a fény,
köd temeti a reményeket
és Szárszó felé,
rozsdás síneken,
acélkerekek alatt
fájdalmában
felsír a lélek.

*"Óh, hát miféle anyag vagyok én,
hogy pillantásod metsz és alakít?"*

Kazimir választotta számomra a József Attila verset, mondta:
" A nagy Ő, a felvételi bizottság félelmetes elnöke, az "Isten" maga,
imádja József Attilát. Fél siker."

[tovább a teljes szöveghez>](#)

a vendég

Márffy Ödön
festőművész

vendégkönyv

következő oldal>

.....

Lászlóffy Csaba
Déliab leáldozóban

1939-2015

Villámsújtotta borostyán! Dült ég alól utcahosszán
szépség s szellem elorozván: csak a romok szabta rend.
Csak szemétdombon dongó raj. Négyszemközt a Fennvalóval
mint egy jajszó, mint egy sóhaj: „Mit kerestél idelent?”
Mít tehetnél még, mikor, jaj, nádirigó szíve zeng
s árvíz után csak a csend?!

Őrült agy még őről, kérdez; de mint túlhizlalt közérzet,
megfeneklik a híg kéjek vizén sekély életed.
Az az üres szó ma: ábránd - valld be magadnak – inkább bánt.
Lombokcsipkészeszivárvány, hol vagy? Nincs, ne is keresd.
Toronymagasban egy állvány (büszkeséged félre tedd):
kapaszkodj meg, még lehet.

Hajszolt csatalovon hányszor; gyalog, elcsigázva máskor
(utad pár ezer hazárd sor – hideg ráz; gyötör a láz). –
Cserbenhagyott csodák árán, hontalan zarándok árván
megfogózza a Föld párkány peremébe, mélybe látsz,
honnan egy hang, rád vigyázzván, így szól: „Mindegy, merre jársz.
Te vagy, akit halva látsz.”

Megvan mindennek az ára (kín, felejtés, Buda vára!);
kormos, vén szemöldökfára írva, kit miért okolj.
Vörösmarty, Tompa, Bajza: fogytán napok, örök hajsza;
zseni zápfog, Arany bajsza! – allegória bokor.
A nyelv, hogyha elharapva őrzi, hadarva a kor:
gyermekszájban már sehol.

Elbolondított világ, hol boldogtalan őshomályból,
sűrű, sötét babonákból, rémlik, sose volt elég.
Hullámlelkű, puha hóban, délibáb leáldozóban
makacs mindent(nem)tudóan kudarcaid gyűjtenéd?
Vad háborún ami túl van: őrült békemenedék –
Miben lehet hinni még!

Úr, te, kit halálra váltan öleltünk Amerikában,
szmokingban, farmernadrágban befogadtál annyiszor. –
Feszületről lóg le inged. Jössz, s szórvány szigeteinket
meddő méhből telehinted; s míg a Szabadság szobor
csodát látva ránk tekintget, ősapánk a föld alól
fiunkká lesz valahol.

Baranyi Ferenc
TAKARNA SÍRIG IS

Én várom azt az éjszakát,

Karaffa Gyula
Derű

mikor csahos kutyák az angyalok
és a szeretetnél a bűn nagyobb
és szépséges szép a valóság
és körvonalak nélküli a jóság
mikor örül a mű mert kész az alkotó
és az ég alatt minden csak religió
a tenger és a bálna és a delfinek
mind azt kérdik minek minek
és esőben és ködben sárban
elmerülök e földhözragadtságban
a fákról lelógó zöld gyönyörben
mert minden embert meggyötörtem
mert fűszál csak mind az anyag
és vállamon nyugszik le a nap
és esőben és sárban ködben
szétázott málló göröngyökben
a türelem lehet csak az egyetlen jóság
hát ne vess meg e versért kedves
hallgatóság

Kiss Judit Ágnes
A költő éjszaka

Mikor feküdni készült, a világ fejreállt,
Megéledt mind, miből csak egy verssort is kreált.
Az ablakon a függöny, a hibásan szövött,
Zöld-barna táncot lejtett a kinn s a benn között.

Az ócska bőrkabát, mi már hártásra kopott,
Levedlett, mint a kígyó, és újabb bőrt hozott.
A konyhaszekrény szélén a kék stelázsicsík
Kanárisárga lett, s most madárhangon visít.

A kávézfőző roncsa, mit más már elhajít,
Lelkesen feketévé kotyogta titkait.
Pipája megtömődött, de nem égett sokat,
Füstkarikákból fonta a furcsa álmokat.

S míg odabenn a költő édesen aludt,
Fölkeltek a versek, és megírták maguk.

mikor álmából felriadva
a lelkiismeret magát
sietős hévvel összekapja
és elszalad a házakig,
ajtón és ablakon bezörget -
meghallja aki bent lakik,
s lerúgja magáról a csöndet.

Födetenül, a csönd pehely-
paplanával már nem takarva
didergőn és kapkodva lel
az este széthagyott szavakra
s ajkára gyűjti végre mind,
hogy eltökélt beismeréssel
tisztán kimondja szó szerint,
amit a tisztesség igényel.

Nem lehet várni reggelig
azzal, mit éj érvényesíthet,
az alkalom gyorsan szökik,
akár a pillanatnyi ihlet,
gyalázatban hagyhat hamar,
hogy mindent elnapolna benned
a csönd, amely puhán takar
s takar ~~na sírja is~~ Ne engedd!

Lelkes Miklós
Húsvéti földek

(Kamarás Klárának)

Mi most közelebb abban elvész a távol.
Napkelet naiv gyermeke e nép,
és mindent úgy hisz fény, s árny forgatagban,
hogy csodálkoznak rajta a mesék.

Másik tájhoz szeretnék visszatérni, -
de nem lehet. Húsvéti földeken
hová lettél mosolygó óriásom:
képzelt Való, bátor Hitetlenem?

Bátorság nincs már, sehol, körülöttünk.
Eltékoztak mindent, és az Ég
jelenre úgy néz, mint szomorú isten,
ki visszavágyja sziklabörtönét.

Húsvéti föld, elmúlt Időnek éke,
végtelen kékben meleg barna szín!
Csillagsorok szívtől szívig futottak,
s mint szikráztak volt Idő álmain!

Más idő ez: tavaszt Legenda megcsal,
mint annyiszor, és senki sem szabad.
A nép nem ért meg fényt, árnyat, világot,
láthatárt, légbé lendült szárnyakat..

Semmit sem ért. Sajnos. Húsvéti Földek!
Mily szívszorító: ember és az Ég
úgy lett eggyé, hogy meghalt a Legenda,
s Isten siratja sziklabörtönét!

Sereg nélkül minden Legenda vesztes.
Feltámadás? Mindenütt csak halott.
Hol van a Szépség? Dal? Csillagok álma?

Bittner János
HÚSVÉTI IMÁDSÁG

én szavam, eljut majd az égig!
netes voltodat beszélnek,
fos vagy. Ezért én dicsérek.
hozzám, meghallgatlak téged!

Ne légy messze tőlem, sokasodik terhem!
Nem gyúlnak tüzek, hogy melegítsék lelkem.
Hiábavaló lét tengerében fürdöm,
összeszáradt hitem morzsáit begyűjtöm.

Amikor megátkoz minden teremtményed,
és nyomát se látni lényed kegyelmének,
Básán vad Bikái körülvesznek engem,
a kétely szikrája mégsem lángol bennem.

Ha a föld is sírva rogyik össze holtan,
ha az olcsó ital nem enyhíti szomjamat,
akkor is, ha lidérc táncol a lelkemen,
én könnyörületes jószágod hirdetem!

Te alkottad vesénk, szívünk, májunk, agyunk,
és olyanná váltál, amilyen mi vagyunk.
Az emberek neked emberarcot adtak,
mégis egytől egyig mind magukra hagytad.

T.Ágoston László
Kakastolvaj

Amint ott álldogáltak a söntéspult előtt a harmadik feles enyhe
kábulatában, Kapás Ferkó, akit egyébként Hülyegyereknek becéztek
a barátai, könyökével oldalba lökte a postás Bálintot, és egyenesen a
szemébe mondta:

— Te se döglesz bele a melóba úgy reggeltől, ameddig eltart.

— Hát aztán miért mondd te ezt nekem? Pont te, Hülyegyerek.
Tudod te milyen munka az esőben, sárban, meg még hóban és nyári
kánikulában is kihordani a leveleket, meg mindent, ami pos-tai
küldemény, hogy még aznap elkerüljön a címzetthez?

— No de hát az egész belefér abba a barna postástáskádba, amit
a nyakadban hordasz. Meg még biciklit is ad hozzá a postahivatal...

— Biciklit, azt ad. De hát van ám úgy, hogy még a Balla tanyára
is ki kell kézbesíteni. Meg ott van a nyugdíj. Azt meg várják.

— Mít várnak rajta? Azt manapság már a bankszámlára küldik.

tovább a teljes szöveghez>

Gligorics Teru
Csupa tinta a kezem...

Ki nem mondott szavak ezrei
folytak szét tenyeremen
s most nem tudom lerázni őket,
nem tudom lesikálni magamról,
pedig csak öntudatlan tettek,
apró, elrejtett gondolatok,
melyek fekete foltokat
hagytak a szívemen
s ott ma már csak Mea Culpa terem...

Halott élőkkal együtt hallgatok.

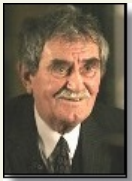
Húsvéti Föld, a hallgatásunk értsd meg!
Barna határod zöld varázst terem,
de sereg nélkül halott a Legenda, -

ezt tükrözi életünk, életem.

(2015)

Márffy Ödön: Tavaszi táj.

Juhász Ferenc
Halak is vannak

Hínárnak látják már a füstöt,
víznek a felhőt és eget.
Szálkavékony bordájuk ketrecében
hólyag van tüdő helyett.
Üstökük széthull, szemük kimered.
Tátogatnak az éhes porontyok,
orrlikuk, szemük, szájuk szinte
bugyborékol, s mint a pontyok
néma és riadt csordája libegnek.
Hiszen csak víz a világ!
És mint óriás buborékok
fölszállnak a házak és a fák.

G. Ferenczy Hanna
VISEGRÁD

1926-2007

A Honda már hallgatott
nem duruzsolt, elcsitult
piroslott a horizont
nyugat felől alkonyult .

Fecsegett a vén folyó
motoszott az est a fán
átölelt a két karod -
álltunk ott a vár fokán .

Jól tudtam, hogy fut a perc
Mint a hab, mit szél sodor
bár maradtunk volna ott -

Ó, ha le tudnám írni amit nem lehet,
talán még repülni is megtanulnék újra,
s a madarak is szárnyat bontanának velem,
de hogyan írjam le a lehetetlent?
Hiszen csupa tinta a kezem...

Király Gábor
A jövőkép

Ragyogj, ragyogj szép csillagom,
amíg el nem jön a hajnal,
elaluszol és elfonnyadsz,
mikor feljön gőgös garral
Naptestvéred gyilkos fénye,
tetszhalálad okozója,
életünknek sava-borsa,
szálegyedül felülírva
minden kéjes éji percut,
de csak ragyogj, szép csillagom,
fényed éke mit se veszthet,
bár ha nem is látszol éppen,
tudom, ott vagy, szépen, kéken,
milliárdodnyi magaddal,
legyen éj vagy fényes nappal,
semmi sem tehet gonosszá,
гори гори моя звезда!

Pethő N. Gábor
Lelkem túlfelén

Lelkem túlfelén tudatom ébredezik,
S az ösztönt menekülésre késztetni az értelem,
Különben a rengeteg kín után, amikkel
Korbácsoltál ezeddig,
Szerelmem kötelékével megfojtanálak.
Megfojtanálak. És kihült gúnyjaid felett
Sírnék csak igazán.

Dobrosi Andrea
Limonádé

Ahogy kell, citromot kaptam a léttől,
abból nincs hiány, csak az édességből.
De amint a mondás velem tudatja,
limonádét készítek, mint az atyja
a csalódásnak, na és még szomjas is.
Príma drogterápia, nulla hasis,
meg semmi narkó, csak cukor, vízalap,
ripsz-ropsz, bele fanyar gyümölcs és kalap.
Kellemesen hús, igazi nyári lötyty,
a depresszióból magától kilök,
semmi kecmecc, csak slukkra slukk. Isteni.
Jó, nem leszel tőle gazdag, és zseni
se, az bizti, de ki sem üt, mint pia,
max. hiszti tör rád, mert azt kell inni ma.

Bárdos László
Lépcső

Igen, már a lépcsőfokok. Tehát közeledem. Egyenletes iramban fogynak előttem, fölöttem, szállít a mozgólépcső, beteljesíti az időt. Könnyedén múlnak a méterek itt, e tágas vajaiban, a föld alatt. Ki kell bukkanni. A felszínre vágyom, mely az alkalmat megadja: egyszer, ismételhetetlenül.
– De egyelőre még e túlbiztosított átmenetben siklani, minden és semmi elvegyült, fullasztó előérzetében. Nem tettek és percek egymásra következése, amelyben eddig éltem, csupán fogyatkozás: fogynak a fokok, kiszorul az idő. Légszomj tölti be tudómet, mint az áhítat.

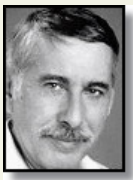
Bányai Tamás
Kurta írmányok

Kedvtelenség

Bár a sorozatgyilkos már fél éve abbahagyta emberi életet kioltó tevékenységét, a rendőrség változatlanul nagy erővel nyomozott utána. Kitartásukat siker koronázta, a gyilkos kézre került.
A vallatásnál többek között azt is megkérdezték tőle: mi készítette közel három évi működés után a gyilkosságok beszüntetésére.

Elment a kedvem, hangzott a felelet. Gyűlölöm az egyhangúságot. Igaz, hogy az áldozat mindig más volt, de az eredmény minden esetben ugyanaz maradt. Fél éve már csak lepkéket gyűjtök.

tovább a teljes szöveghez>

Ódor György
Manapság is

Az utóbbi időben is, igen, sokan kinyírták magukat értékvesztés, megaláztatás vagy aljas számkivetettség miatt. A szabadság, ez a gyönyörű asszony, nem könnyörült, sok halott felnőttet fialt. Szétnézek, ki a következő. Hiába szirénázik a mentő sietve, önkezű az áldozat.

Tönkrementek, széthullottak jártak-keltek, élő hullák, a tegnapi átkozott rosszat még valahogy átugrották, aztán nagy dolog lett, nagy dolog, torkukon akadt ez a horog. Megdöglesz! - szólok magamra. Ha nem, legfeljebb megölnék.

Dzsida Jenő
A csemetefa éneke

1907-1938

- *Elek Nagypónak, a jóságos faültetőnek* -

Ti szálló lepkék, döngicsélő méhek,
Ha erre sétál, vegyétek körül!
Hiszen tudjátok: mennyire örül,
Ha lány zsongással tavaszról meséltek...

...Szemében ifjú, tiszta öröm ül,
Haja fehér, de szíve még fehérebb,
Ha rút-gorombán bántja is az élet,
Ő mindig szeret, mindig könnyörül.

Minden örömet tőle kaptam kölcsön;
Övé legyen majd ízletes gyümölcsöm,
Virágomat az Ő fejére hintsem:

Hűsen legyezve, árnyékkal kínálva,
Sátorom legyen leghívebb tanyája! -
Jóságos ember, - áldja meg az Isten!

1924.

Bodó Csiba Gizella
Te érts meg

Nem stigmákat hordok
Csak szúnyogcsípéseket
Lábamon, kezemen.
Nem emlékezem, hogy
Miert is zokogtam
Leborulva
Vérvörös alkonyatba
Fülő esteken
Jó néhányszor
Oly keservesen.
Mindig a hiány kiáltott!
Fülemben megültek átkok,
Mít úgy használtak
Mint kötőszavakat,
Csak félrefordítottam
Magamat, hogy
Felfogjam az ütéseket.
A hegyre lassan felérek,
Kis megértést remélek
Magamtól, s attól az
Egytől, kiért a csúcsra
Baktatok! Te érts meg!
Csak Te érts meg,
Amikor ott fent
Összeroskadok!

És aki most röhög rajtam,
annak is szívébe döfnek.

Ha elkezdődött, nincs megállás.
Gyerünk, gyerünk, tovább és tovább!
Már elkészítették a szállást,
ki nem látja, nálam is ostobább.

Köves József
Ültünk a legutolsó napsütésben

Ültünk a legutolsó napsütésben
derűs november hónap közepén.
A közelgő télre gondoltam éppen,
s arra, ki megy el előbb: te vagy én.
Míntha búcsúznék, megfogtam a kezed,
merengve a nap körüli párán,
arcomhoz emeltem forró tenyered
ahogy végső simításod várnám.
Az ősz befonta már az álmos tájat
sápadt hálóba zárva a napot,
gyöngéd szellő mozgatta meg a fákat,
minden levelet megcirógatott.
Tobozait hintette el a fenyő,
mint gazda az őszi vetőmagot,
s a hársfáról a levelek zizzenő
hullása növelte a bánatot.
És ekkor fentről rám szólt egy madárka.
Az én rigóm! Derűs tavaszról dalolt.
Lehet! - bólintottam biztató dalára,
amely mélyen a szívembe hatolt.
Azt füttyülte vígan, elmúlik a tél,
s a fák újra zöld köntöst öltenek,
derűs lettem, hogy ily biztatón beszél
s rábólintanak a túlevelek...
Borús hétvége jött s a fenyő alatt
madaram holt tetemére leltem:
az én madaram élete megszakadt.

Akkor mégsem? - néztem le meredten...

Kajuk Gyula
Péntek, munka után

(Ezt írtam a metrón,
a Köki fele útbán,
zötykölődve, rángva
a sötét alagútban,
pállott levegőben,
állóhálóban...)

Fáradtolajba ragadt már
a nagyvárosi élet.
A tengernyi emberállat
magában még tán érző lélek...
Együtt? Csak sötét söpredék,
mint a darálthúskonzervben
a gyanús nyesedék.

Fetykó Judit
Berti, meg azok a dolgok...

14.

Livia épp megérkezett, mire az anyja meggyújtotta az illatmécsest az asztalon. Hatalmas tálca süteményt hozott, meg persze egy hűtőtáskányi ételt, ami aztán kitart végig az ünnep napjaiban. A lány velük töltötte a karácsonyt, felnőttek, távol laktak, a maguk életét élték a fiai, ő visszatért hát az ünnep idejére a szülőkhöz. A hajdani, gyerekhangoktól vidám ünnep most csendes volt. Erzsike szeme könnybe lábadt, s emlegetni kezdte, hogy valamikor, mikor még Livia kicsi volt, és akkor is, igen, akkor is hármacsán ülték meg a vigiliát... törölgette a szemét, arca fellazult, a befűtött szoba melegében kipirult egy kicsit, s a szeme – melyre soha nem használt szemfestéket, se semmilyen szemszépítő rafinériát – olyan fiatalosan csillogott, mint hajdanában, a szarkalábak is elsimultak.

tovább a teljes szöveghez>

Vadász János
Horvát képeslap

körbekeríti éj-zöld erdő
egyedül áll vérpirosan
haldoklik a háztető

a csendből mégis kiragyog
rád kiált vágyna repülni
oly közel a tenger

szakadék peremén elfeketült
rommá lőtt ház foglya
nem menekülhet

sorsa betelt zuhan a mélybe

Márfy Ödön: Orosz foglyok dokmunkásként dolgoznak.

A préselt, zsíros szemcsék
egymáshoz tapadnak,
szenvedő elemeként
egyként ugyanannak
a lét alatti létnek;
míg sziszegve-fújtatva
végére ér végre a szerelvény
a lepusztult metróvonalnak.
Mi meg a szörnyű hétnak.

Tiszai P. Imre
Egy dallam zsong

Egy pentaton dallam zsong,
benne bolyong a fájdalom,
monoton zokog a hang,
az ujjak fájnak, barázdát
szántanak a fém húrok,
szemem lehunyom, hallgatom,
ahogy visszhang támad, lázad
a csend és szavak sorakoznak,
a hangokkal égre szállnak,
s a dallam ölel, karod helyett
ringat, álmodlak, bennem élsz,
félsz a pillanattól, fáj,
mikor a hangok elhallgatnak.

Kő-Szabó Imre
A jutalom

Vető József ezen az őszi szombati napon ott ült a ház emeleti folyosóján és cigarettázott. Ötvenkét éves, napbarnított, szikár alakja férfiasá tette. Drótkeményiségű hajára volt büszke, amely napjainkra elveszítette fényét és sötét színét. Egy kicsit úgy tűnt, mintha lisztet szórtak volna egy pillanatra, a fejére. Ő ezt egy tisztas, őszes halántéknak nyugtázta. Az asszony főzött a konyhában, az ablak nyitva, így szabadon áradt ki a bagdulyás kellemes illata.

tovább a teljes szöveghez>

Németh Tibor
Fekete madár

1938-2013

Deres üvegen át mintha ködben úszna
kint a szemközti táj
A keretek mögött varjú-sereg billeg,
sok fekete madár...

Az egyik itt maradt, leült a körtefán,
halott ágbokrában ki tudja, mire vár?
Ily fekete madár most az én lelkem is.
Egyedül didereg itt a félhomályban
szétszórt emlékek közt bogarász, keresget.

Életem és szobám üresen maradtak

Vihar Judit
Három haiku

Cseresznyevirág
kelyhében verset találtam –
világ virága

Szeptemberi nyár
Basó fogja kezemet –
Mogami folyó

Fodor Ákos halálára

Szíved hegedű
húrjain már nem zenélsz –
kész van a leltár

Debreczeny Görgy
üres voltam mint a kórterem

kollázs Birtalan Ferenc üres kattogás c. verse alapján

fülemig húztam a kórteremajtót
és üres voltam mint a kórterem
a kamera anyjához simulva
nem mert elaludni
a reklámkockákig jutottam
a tudatalatti reklámkórteremben
a sírásra szorult torok filmje
az általános riadó keretében
riadt tekintetével megjelenik
mert rasztás franctudjami a lélek
a paplannak nevezett éjfél
még jóval éjfél után sem mert elaludni
riadt kéz szorította megriadt nyakát
és röpködtek az amerikai csikkek
az amerikai giccsben
minek ez nekünk
amikor itt van a magyar
itt van nekünk a giccs a zsigerekben
szemem már alig tudja tartani
a mozigépet
anyuék mögött filmszalagszag
azóta sem változott a keserű kvíz
a franctudjamt nem tudom megfejteni
a keresztretvényhez simulva
becsukódott ezerkilencszáznegyvenkilenc

szégyelltem az üres kattogást
és hogy mégsem jött a vonat
amerikai lett volna biztosan
és mivel giccses szerettem volna lenni
fülemre húztam a kórteremajtót

Rada Gyula
Éjjel...

dermedtség lopózott helyedre egyedül,
s az erek fonálán szívemet keresi.

Fáj, mert rég befagytak torkom kútjában a
vágyakozó szavak és a gondolatok,
- kis bioáramok - alig karikáznak
innen már messzire.

Tárgyak és bútorok kifosztott magánya
telepedett mellém, - mintha ez szeretne!
A szekrényajtók is hiába tárt karok,
tegnapi életünk megszökött teveled.

Az ingeid között gyászol a régi rend,
s ruháid hiánya a mostani halott.
Az alsó polcokon cipőid foltja tett
a szürke papírra végső üzenetet.

Közös dolgainkról lassan tűnik a fény,
jégvirág csillog csak ablakom üvegén,
köröttem fekete madarak árnyéka:
a haldokló remény.

Pápay Aranka
A hős testőr

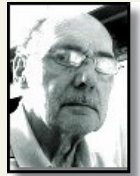
(részlet)

Oltár elé még Hohlfeld névvel lépett Lénárd, azonban gyorsan
terjedt a messziről jött, fiatal órás jó szakmai híre, ezért úgy
gondolta, jobb, ha keres egy jól hangzó magyar vezetéknevet, annak
érdekében pedig, hogy biztosan megéljen — kerékpáralkatrészeket is
kezdett árulni. Mindenki emlékezett még az érkezésére, arra a fura
járgányra — ha a velocipéd nevet nem is ismerték, ha mégis
hallották, nem jegyezték meg —, amivel bekerekezett a faluba
vándorórási korába...

[tovább a teljes szöveghez>](#)

Álmatlanságomért majd
megfizetsz egy álmosollyal,
hamis csókkal, fél öleléssel...
..mert már mindent szabad
játszani e kifosztott sorssal,
árvaság véres ostorával.

...s a sóhajokat is elolthatod,
orromon, számon, végzet
kezed már nem éhezem,
csak érzem mi múlt,
s mi közeleg...

Kántor Zoltán
Ünnep előtt

Leült mellém a Csend és hallgatott.
Hó-puha Csend volt, nem zavart. Lesett.
Árnyéktalanul árnyékok felett
libbent tova és engem ott hagyott.

Jó volt pihenni. Csörtetők között
egy pillanat még nyugalmat hozott,
a lélek végre szépet álmódott.
Sajnos a béke már elköltözött.

A képernyőt a reklám rázza szét,
az ember szinte elveszti esztét.
Vegyél! Vigyed! Csak ennyibe kerül!

Semmit nem ér, de már is viheted.
Mocsokkal gyilkolják az ünnepet.
Innen még Isten is elmenekül.

2013.

G. Ferenczy Hanna

1926-2007

TÉBOLY

1./ Aki bolond:

az nem felel a tetteiért
 többé már én sem felelek
 s míg eszelősen nevetek
 tervezgetek,
 mit is csinállok eztán -?
 Mert eddig
 jaj, nem tettem semmit,
 nem volt tehetségem máshoz
 csak a megbolonduláshoz.
 - Most azon töprengök éppen,
 hogy mi szükségünk van az atomra
 ha nem lesz belőle más
 csak Csernobil, csak bomba.
 - Hogy ez csak ma van így,
 azt mondja Teller,
 de holnapra éppen
 az atom által
 Kánaánná válik a világ.
 - De miért nem ma?
 Miért nem mostan
 rögtön és azonnal!
 Rettégést szül
 minden pillanat,
 káosz fortyog
 a lábaink alatt
 s holnapokról beszélünk
 meg holnaputánról.
 Ma kéne tenni valamit,
 míg nem megy aludni a nap,
 van tiszta forrás
 míg él a Tenger,
 mert az atomnál is drágább
 a Föld és az Ember.
 Az Ember, aki még
 nem nőtt fel odáig,
 hogy birtokába vegye

3./ A feladat.

Láttátok ugye,
 hogy megrepedt a nap
 bánatában,
 mert üres lett az ég,
 olyan mint egy
 hasadt korong,
 komor, hideg
 baljósan borong.
 Az nem lehet,
 hogy most már
 így a jó,
 hogy az embernek
 sárkány volt az őse,
 hogy pusztulóban
 minden ami szép,
 hogy a romlásnak
 nincsen felelőse.
 Kell, hogy legyen
 ki még örül,
 annak ha,
 csillagos az ég
 s azért, hogy mindig
 az legyen
 meg is tud halni még.
 Vannak bolondok
 többen is
 látók, szív emberek,
 akikre nem hallgat
 az ész.
 Próféciajuk jajszava
 süket fülekbe vész.

azt a kincset
mi jobbá tenné
sorsát, életét.

Elhatároztam hát,
hogy parittyámmal,
amelyben őserők feszülnek,
amihez józan eszem árán
jutottam,
szétparittyázom
a tudósok koponyáját,
a reaktorokat és
az atommáglyát,
laboratóriumot
és uránérceket,
minden abrakadabrárt
képletet.

- Ne bántsatok érte.
Nincs miért,
már nem felelek
a tettemért.

2./ Csillaghullás.

Egy este
parittyámat kezembe véve
kiszettem a házból
minthogyha hívott
volna valaki.
A metsző tavaszi szélben
aranyplakettként
fénylett a hold,
s tán kipucolták
a csillagokat -
oly sziporkázva égtek.
Műholdas antennák között
a kémény peremén
valaki ült, és belevihogott
a tenyerébe.
Talán Manó volt
és játszott velem
vagy rég elkószált
józan eszem -?
Szeme lidércként villogott
szólt hozzám,
s már nem vihogott
- Minek a csillag,
minek a fény?
Az egész föld
lepra, kelevény.
Csillagok hulljatok
bele a mélybe
s lehulltak mind
szennybe, sötétbe.
Nem kellett áldás
legyen hát átok
ez a bolygó már
nem a hazátok -

- De jön talán
új századunk
s benne egy tisztább
nemzedék,
megmaradunk
vagy elveszünk
most ez lesz
itt a tét és
válluk görnyeszti
majd a feladat:
Helyükre rakni
a csillagokat.

4./ Nézetek.

Szépen süttött ma reggel a nap,
találkoztam a karcsú Hóvirággal.
Megkérdeztem, materialista e -
azt felelte, hogy ő igen.
Kértem, hogy bizonyítsa be
mert idealistának látszik.
- Ha az volnék, kibújtam volna
télien biztos odúmból,
elvégre a nap akkor is ott volt az égen,
amikor szél szánkázott a jégen,
de józan vagyok, tanultam fizikát
és kémiát és dialektikát
kiszámítottam a reális időt,
hogy mikor kell megjelennem,
mert én csak a tényeknek hiszek
minden más csak füst, illúzió
nem érdekel a religió.
Tudom, hogy most élek, vagyok,
de hogyha majd elhervadok
és szirmaimmal föld alá megyek,
csak voltam, s többé nem leszek.
- Hanem az Ibolya a bárgyú, csacska,
megsúgom, nagy idealista. -
S fanyar volt, hűvös, mint a sír köve,
talán nem is ő a tavasz hírnöke?
- Szép napsütést! mit hallok önről? -
Üdvözöltem egy szende kis lényt.
Hallom, hogy csodának tartja a napfényt,
himnuszt költ, rajong (balga érzet)
és azt tartja, hogy örök az élet. -
Míg édes illatot lehelt,
felnézett rám és így felelt:
- Itt a sötét bokrok tövén
irigy füvek közt élek én,
sötét itt minden és sivár
nem talál rám a napsugár,
de ha levetem kék ruhám
egy másik élet vár reám.
Mert van egy napfényes liget
hol minden kis virágszövet,
mely itt most csak sóhajt lehel,
ott lágy fuvallat ringat el. -

- Dehát az ember
kinek kezében
szerszámmá
szelídül a vas,
nékik hiányoznak
majd a csillagok
mint szerelemből
az illúzió. -
- A munka és a Televízió
úgyis kitölti
minden percüket,
vak lett a világ
kiégett, süket.
Az antikrisztus
jár mostan körül,
erős a gyenge,
bukásán örül
s követel újnál
újabb sarcokat.
Ezek sajnálnák
a csillagokat? -
- Dehát a gyermek
mit fog mondani,
miért is kellett
így kioltani
a sok sok kedves
égi csillogást? -
- Majd adnak helyettük
néki mást.
Műholdakat, sok
villogó műtyükrét
s majd ráfognak, hogy
mind igazi hold,
valódi csillag
sohase volt. -

Csak álltam ott
és néztem a Manót,
majd parittyámmal
célba vettem őt
egy csillaggal
mi lábamnál hevert.
- Pusztulj te rém! -
Mondtam, de nem felelt,
még egyszer felhangzott
az örült vihogás,
azután csend lett,
eltűnt a látomás.

Így szólt, aztán elhallgatott,
szívemben mély nyomot hagyott
a két virágnak nézete
s egyforma véges élete.

S nem tudhatom, meg jaj, soha
hogy melyiknek van igaza,
hogy van e egy olyan liget,
hol újra él, hol újra hajt
a Hóvirág, s az Ibolya?

5./ Kiábrándulás.

Ma lába kelt az öreg Toronynak
a Piac-tér közepére sétált.
Kalapot emelt a kofák előtt
akik tartósított káposztát,
tejfölt és túrót árulgattak
jó nagy haszonnal, -
mondván -úgyis sok az adó.
Most szétszaladtak
mint futrinkák a vén kakas előtt,
megrémülvén a lábakelt Toronytól.
A Torony náluknál is jobban megijedt,
zavarában az órák értelmetlenül kongtak
a mutatók össze-vissza forogtak.
Pedig szelíd Torony volt,
csak kicsit kíváncsi,
kíváncsisága tárgya
mindig messze volt,
messze nézett, s mindig fel-felé
nem a piacra, a lába elé.
Most mintha felébredt volna
érdekelni kezdte a közel,
hogy az a piac lent micsoda hely?
Hogy oda az árúk, hogyan kerülnek,
mit művelnek az emberek olyankor,
amikor nem a templomban ülnek?
Azt hitte a nénék mind csupa jók,
kezeik csak imádságra valók,
most kiábrándultan ballagott helyére
mint akit rászéd a barátja
és alig várja, hogy ezt a csalódást
esti csendítésnél égre kiabálja.

Ajánlott olvasmány:
G. Ferenczy Hanna:
A kereszt árnyékában.
Önéletrajzi regény.

Csokonai Vitéz Mihály
A múzsához

Múzsám, ne csüggedj! bár vak irigyeid
Kancsal szemekkel rád hunyorítanak,
Múzsám, zsinatjokban az ország
S a tudományok eránt ne csüggedj!

Látd! a magános berki homály alól
Míg a babérszál halkal emelkedik;
A nyári gyanták durrogási
Szent tetején magosabbra rázzák;

A téli szélvész mérgei közt örök
Zölddel virítván, fája tövesbedik:
Te is kevély megnyúgovással
Bírd magadat, ha sikólt az aljnép.

Látd! integetnek tiszta barátaid;
Nevednek oltárt a maradék emel:
Meggukkad annál a kajánság,
És a halál elalél előtte.

Baranyi Ferenc
ITT MARADUNK

*Jégkor, vízözön, Föld-tavas,
özüntűz? Mi hoz holnapot?
/Jubász Ferenc: Mi lesz még?/*

Pipacs a gazból ki se látszik,
mag az ocsúból ki se látszik,
lámpa a szmogból ki se látszik,
remény a gondból ki se látszik,
jószág a szívből ki se látszik,
Dante, Thomas Mann, József Attila
papiros-pernyéből ki se látszik –
forró ólomtól dugult fülünkkel
nem halljuk meg majd a végítélet
pusztába zengő harsonáit.

A negyedik napon a legnehezebb,
amikor a csodák szavatossága lejár
s kiderül: sok-sok gyilkos csatán sem
vérzett el a viszály,
s az élről a csodált csodatévő
a sorba visszaáll.

A gyülevész emberiség meg
megy csak, amerre lát,

Ady Endre
Góg és Magóg fia vagyok én...

Góg és Magóg fia vagyok én,
Hiába döngöttek kaput, falat
S mégis megkérdem tőletek:
Szabad-e sírni a Kárpátok alatt?

Verecke híres útján jöttem én,
Fülembe még ősmagyar dal rivall,
Szabad-e Dévénynél betörnöm
Új időknék új dalaival?

Fülembe forró ólmot öntsetek
Legyek az új, az énekes Vazul,
Ne halljam az élet új dalait,
Típorjatok reám durván, gazul.

De addig sírva, kínban, mit se várva
Mégiscsak száll új szárnyakon a dal
S ha elátkozza százszor Pusztaszer,
Mégis győztes, mégis új és magyar.

Arany-Tóth Katalin:
Értetek

Ha tehetném,
rejtett ráncok mögé bújnék.
Lenge ingujjajknak lennék
ég-illata,
s áldó mozdulatban kezek
mögötti lassú lendület.

Ha lehetnék
egy gondolat, a szolgaság
rabságába a szabadság
vágját vinném,
hogy örökös küzdelmetek
trónjánál letérdeljetek.

Ha tehetném,
hörgő haldoklók homlokán
törölném a kint, s kutatnám
az imádság
kérlelt, nagy megváltó kegyét.
Megbocsátanék mindenért.

Ha tehetném,
üvölném hallgatásban

de itt maradunk mi: az új lét
sem nélkülözheti Orfeuszát.
Amíg csak egy alga is élhet e bolygón:
szögre ne akasszuk a nyűtt kitharát!
A dalnak, a dalnak, a dalnak
kell élnie legtovább.

Testvér, a lantot vénen se tedd le,
jégen és tűzön mentsd át magad,
pengesd a húrt, mert a világ szíve
szakad meg, ha a dal
abbamarad.

Radnóti Miklós
Írás közben

Csak kígyó undoríthat tiszta fatörzset így,
ha bőrét hagyja rajta, mint engem undorít
e forduló világ és az ordas emberek.
Virágszülőként kezdtem én el, de fegyverek
között neveltek engem gyilkosok s megszoktam
rég a harcot itt és gyáván sosem futottam.

Igaz, jó szerteütni néha, de békében
élni is szép lenne már s írni példaképen.
Bízatom kell magam, hogy el ne bujdokoljak,
mert jó lenne messze és műhelyben élni csak.
Ó, véled gondolok most, tollas jobbkezemmel
s egyre jobban értelek, Kazinczy, régi mester.

1935. március 17.

Millei Ilona
A szabadkőműves ars poeticája

Én a mindenség gyermeke vagyok,
homlokomon fényes holdsarló ragyog,
kezemben a Nap, ölem a Vénuszé,
lázás, lüktető vérem az Univerzumé.

Bolygóm a Föld. Itt itthon vagyok,
szírom-percekből nap-kazlakat rakok,
s, ha színes álmokból megszövöm életem
kítárt karokkal vár a végtelen.

De addig körül zsonganak szebbnél szebb szavak,
magam vagyok a Hold, én vagyok a Nap.
S hiába kísértének bukott angyalok,
mert költő vagyok, nem hazudhatok!

Strázsa vagyok a legkülső körön,
- menekülnöd kéne – súgja ösztönöm,
s már indulnék is, de mindig visszatart
egy ezerszer átélt kínzó gondolat;

dolgom van itt. A fegyverem a szó.
S, mert gázságokat nem védhet írástudó,
tudom már én is, az hát a végzetem,
hogy elmondjam mily' gázságokkal átszótt a jelen.

és hatalmi elnyomásban
fogant eskük
átkos és cinkos maszlagát,
mit nem fednek egyenruhák.

Ha lehetnék
koldusok védelmezője,
senki nem lépne előre,
míg a nyomor
fojtó uralma meg nem dől.
Ember embert karolna föl.

Ha tehetném,
a gyászolókat sem hagynám
magukra temetés után.
Egy ölelés
lennék, fájdalmat enyhítő
gyöngédség, elfedő idő.

Ha tehetném,
elbújnék a hallgatásban,
s rejtőzködő imáimban
elmerülve
értetek éltetném hitem,
a csönd ölébe hajtva fejem.

Vörösmarty Mihály
Gondolatok a könyvtárban

Hová lépsz most, gondold meg, oh tudós,
Az emberiségnek elhányt rongyain
Komor betűkkel, mint a téli éj,
Leírva áll a rettentő tanulság:

"Hogy míg nyomorra milliók születnek,
Néhány ezernek jutna üdv a földön,
Ha istenésszel, angyal érzelemmel
Használni tudnák éltök napjait."

Miért e lom? hogy mint juh a gyepen
Legeljünk rajta? s léha tudománytól
Zabáltan elhenyéljük a napot?
Az isten napját! nemzet életét!
Miért e lom? szagáról ismerem meg
Az állatember minden bűneit.
Erény van írva e lapon; de egykor
Zsivány ruhája volt. S amott?
Az ártatlanság boldog napjai
Egy eltépett szűz gyöngye öltönyén,
Vagy egy dühös bujának pongyoláján.
És itt a törvény - véres lázadó
Hamis birák és zsarnokok mezéből
Fehérre mosdott könyvek lapjain.
Emitt a gépek s számok titkai!
De akik a ruhát elszagatták
Hogy majd belőle csinos könyv legyen,
Számon kívül maradtak: Ixion
Bőszült vihartól űzött kerekén
Örvény nyomorban, vég nélkül kerengők.
Az örült ágyán bölcs fej álmodik;
A csillagászat egy vak koldus asszony
Condráin méri a világokat:
Világ és vakság egy hitvány lapon!
Könyv lett a rabnép s gyávák köntöséből
S most a szabadság és a hósi kor
Beszéli benne nagy történetét.

Ezért nem jár pénz, dicsfény, se jutalom,
ha teheti elnémit a sunyi hatalom.
Szolgák szolgájáért csak az hullat majd könnyet,
Ki évszázadok múlva olvassa e könyvet.

Hajnalodik. Hirtelen rám csöppen a fény,
egy sápadt csillag még óvón int felém:
te tudod a titkot, az ősi képletet,
tanúnak születél, s, hogy védj az életet!

Kassák Lajos
Költészetem

Mentenem kéne ami menthető
s én csak ülök
súlyosan
akár egy kőtömb
akár az az óriási madár
akit kamaszkoromban megsebeztem
és némán vérzett el a füzes árnyékában.
Csendben a világ ismeretlen részének mély csendjében
költeményeimet írom amelyek egyszerre innen
és túl vannak az irodalmon
a megszokás törvényein
a hülyék révületén.
Elég volt az ömlesztett szépből
az örökölt effektusokból.
Az én költészetem nem az álmok kusza burjánzásából
hanem a geometria szigorú rendjéből születik
lefejtja a gyümölcs héját
megszerkeszti az alaprajzot
térbeállítja a tárgyakat
eltakarítja a múlt romjait
s egy szebb jövődőt ígér.
Íme költészetem valóságként
szavaim tartalma
vallomásaim értelmetlennek vélt értelmé
tűzeső
és jégcsapok csengése
amik az ellentétek törvénye szerint
egyszerre egymás mellett élnek
és betöltik a világ
ismert
ismeretlen
tájait.

Pilinszki János
Intelem

Ne a lélekzetvételt. A zihálást.
Ne a nászasztalt. A lehulló
maradékot, hideget, árnyakat.
Ne a mozdulatot. A kapkodást.
A kampó csöndjét, azt jegyezd.
Arra figyelj, amire városod,
az örök város máig is figyel:
tornaival, tetőivel,
élő és halott polgáraival.

Hűség, barátság aljas hazszegők
Gunyaiból készült lapon regél.
Irtózatossá hazugság mindenütt!
Az irt betűket a sápadt levél
Halotti képe kárhóztatja el.

Országok rongy! könyvtár a neved,
De hát hol a könyv mely célhoz vezet?
Hol a nagyobb rész boldogsága? - Ment-e
A könyvek által a világ elébb?
Ment, hogy minél dicsőbbek népei,
Salakjok annál borzasztóbb legyen,
S a rongyos ember bőszült kebele
Dögvészt sohajtson a hír nemzetére.

De hát ledöntsük, amit ezredek
Ész napvilága mellett dolgoznak?
A bölcsék és a költők műveit,
S mit a tapasztalás arany
Bányaiból kifejtett az idő?
Hány fényes lélek tépte el magát,
Virrasztott a szív égő romja mellett,
Hogy tévedt, sujtott embertársinak
Írányt adjon s erőt, vigasztalást.
Az el nem ismert érdem hősei,
Kiket - midőn már elhunytak s midőn
Ingyen tehette - csúfos háladattal
Kezdett imádni a galád világ,
Népboldogító eszmék vértanúi
Ők mind e többi rongykereskedővel,
Ez únt fejek - s e megkorhadtt szivekkel,
Rosz szenvedélyek oktatóival
Ők mind együtt - a jók a rossz miatt -
Egy máglya üszkén elhamvadjanak?

Oh nem, nem! amit mondtam, fájdalom volt,
Hogy annyi elszánt lelkek fáradalma,
Oly fényes elmék a sár fiait
A súlydedéstől meg nem mentheték!
Hogy még alig bír a föld egy zugot,
Egy kis virányt a pusztaság homokon
Hol legkelendőbb név az emberé,
Hol a teremtés ősi jogai
E névhez "ember!" advák örökül -
Kivéve aki feketén született,
Mert azt baromnak tartják e dicsők
S az isten képét szíjjal ostorozzák.

És mégis - mégis fáradozni kell.
Egy újabb szellem kezd felküzdeni,
Egy új irány tör át a lelkeken:
A nyers fajokba tisztább érzeményt
S gyümölcsözőbb eszméket oltani,
Hogy végre egymást szívben átkarolják,
S uralkodjék igazság, szeretet.
Hogy a legalsó pór is kunyhájában
Mondhassa bizton: nem vagyok magam!
Testvérim vannak, számos milliók;
Én védem őket, ők megvédnek engem.
Nem félek tőled, sors, bármit akarsz.

Ez az, miért csüggedni nem szabad.
Rakjuk le, hangyaszorgalommal, amit
Agyunk az ihlett órákban teremt.
S ha összehordtunk minden kis követ,
Építsük egy újabb kor Babelét,
Míg oly magas lesz, mint a csillagok.
S ha majd benéztünk a menny ajtaján,
Kihallhatók az angyalok zenéjét,
És földi vérünk minden csepjét
Magas gyönyörnek lángjától hevültek,
Menjünk szét mint a régi nemzetek,

Akkor talán még napjaidban
hírül adhatod azt, miről
hírt adnod itt egyedül érdemes.
Írnok,
akkor talán nem jártál itt hiába.

Koosán Ildikó
Sziluettek

Vajon a napi jövés-menésben
mennyi a cél, mennyi az érdem,
s mennyi, ami belül, a nagy kohóban
értékteremtés, gyöngyszem lesz a szóban
mikor a csend, a fényterek, eszmék,
kísérletek sziluettjében megmártózva
tükröződik létem a csupas valóba',
mikor versem körívét sálként viselem;

érdeme – e vajon a csönd, a türelem
hangszerén dallamot remélni napra nap,
lehet –e cél kusza gondolat szöfoltjain
a több szín, a mélyebb árnyalat;

vajon hazardjáték e, vagy élvezet,
képpé festeni a sosem létezett
viziók kontúrhiányos rezdüléseit;

lehet- e megmutatni hamvas szírmait
a létnek, ami benn vergődik hét lakat alatt,

vajon lehet-e tornyot emelni,
üvegkalitkát, hidat, várfalat,
gondolatfoszlányok mozaikjait összerakva
éles egészszé, hogy” látva lássanak” ,

s lenni az átlagból kitűnő
utánozhatatlan, ön- azonos szűrő,
friss optika a világlátás újabb kísérletében
színes képeken, vagy fekete- fehérben?

Szombathely, 2014 januárja

Petőfi Sándor
A XIX. SZÁZAD KÖLTŐI

Ne fogjon senki könnyelműen
A húrok pengetésihez!
Nagy munkát vállal az magára,
Ki most kezébe lantot vesz.
Ha nem tudsz mást, mint eldalolni
Saját fájdalmad s örömed:
Nincs rád szüksége a világnak,
S azért a szent fát félretedd.
Pusztában bujdosunk, mint hajdan
Népével Mózes bujdosott,
S követte, melyet isten küldte
Vezérül, a lángoszlopot.
Ujabb időkben isten ilyen
Lángoszlopoknak rendelé

És kezdjünk újra tűrni és tanulni.

Ez hát a sors és nincs vég semmiben?
Nincs és nem is lesz, míg a föld ki nem hal
S meg nem kövülnek élő fiai.
Mi dolgunk a világon? küzdeni,
És tápot adni lelki vágyainknak.
Ember vagyunk, a föld s az ég fia.
Lelkünk a szárny, mely ég felé viszen,
S mi ahelyett, hogy törnénk fölfelé,
Unatkozunk s hitvány madár gyanánt
Posvány iszapját szopva éldegéljünk?
Mi dolgunk a világon? küzdeni
Erőnk szerint a legnemesbekért.
Előttünk egy nemzetnek sorsa áll.
Ha azt kivittuk a mély sülyedésből
S a szellemharcok tiszta sugaránál
Olyan magasra tettük, mint lehet,
Mondhatjuk, térvén őseink porához:
Köszönjük élet! áldomásodat,
Ez jó mulatság, férfi munka volt!

1844 vége

Demeter Zsolt
miért írok...?

nem csak azért mert a nyelvet
hosszú sorokban zengem
hogya kezdet hogy a Hargitán zöld
a hegyutak panaszával himnuszaim
kenyéren és vízen szavaim
harcí-szekerek lesznek
nem csak a koszorús hegyláncnak
nem csak a virágos völgynek
nem csak a lomha folyóknak
és a gyors patakok könnyének
nem csak az erdő suttogásának
vagy a kalász arany gyöngyének
nem csak a múlt falára akasztott képnek
nem csak a jelennek vagy a titkos jövőnek
nem csak a táncos vigalomnak
nem csak a sírásnak a sápadt bánatanak
nem csak a színes álomnak vagy a kínos
ébredésnek
de ha fémet izzadó meleg napok delelőjén
írásom szívek közepébe
éget főniksz keresztje alatt képet
ott a völgy
ott a hegy
ott a kalász
ott a nyelvem
és ezer éve áldva zengem

Bodó Csiba Gizella
Meteorit közelben

Holnap talán egy honlapon
Lesz minden ami voltam.
Szavaimban köddé lesz a tudás
Amit hoztam,

A költőket, hogy ők vezessék
A népet Kánaán felé.

Előre hát mind, aki költő,
A néppel tűzön-vízen át!
Átok reá, ki elhajtja
Kezéből a nép zászlaját,
Átok reá, ki gyávaságból
Vagy lomhaságból elmarad,
Hogy, míg a nép küzd, fárad, izzad,
Pihenjen ő árnyék alatt!

Vannak hamis próféták, akik
Azt hirdetik nagy gonoszan,
Hogy már megállhatunk, mert itten
Az ígéretnek földje van.
Hazugság, szemtelen hazugság,
Mít milliók cáfolnak meg,
Kik nap hevében, éhen-szomjan,
Kétségbeesve tengenek.

Ha majd a bőség kosarából
Mindenki egyaránt vehet,
Ha majd a jognak asztalánál
Mind egyaránt foglal helyet,
Ha majd a szellem napvilága
Ragyog minden ház ablakán:
Akkor mondhatjuk, hogy megálljunk,
Mert itt van már a Kánaán!

És addig? addig nincs megnyugvás,
Addig folyvást küszködni kell.
Talán az élet, munkáinkért,
Nem fog fizetni semmivel,
De a halál majd szemeinket
Szelíd, lágy csókkal zárja be,
S virágmézzel, selyempárnán
Bocsát le a föld mélyibe.

(Pest, 1847. január.)

**Péter Erika
Ima a jövőért**

Fedél kell, ha jég hullik fölöttem.
Látás, hogy lábam ki ne törjem.
Egészség, ital, étel és toll.
Királyfi, aki elvarázsol.

Hétfejű hatalmas sárkánygyík.
Küzdés, hogy érjek a hátáig.
Naponként egy fejét levágjam.
Hit, hogy az életem ne bánjam.

(2008-01-30)

**Arany János
Intelem**

Amit éjszakánként álmok
Formájában építettek bennem,
Hajnalonként szavakat kölcsönöztek,
Hogy papírra vethessem,
ritka kristály-ajándékként
Hallhatóvá váltak fülemben,
S ragyogtak finoman,
Mint arany-csillámok a sokkolt kvarcban,
Mi év milliókkal ezelőtt egyetlen tömbben,
Hangsebességnél gyorsabban,
Izzón száguldó gyönyörben
Egyesült közelemben - a Földdel.

Velence, 2010. június 9.

**Áprily Lajos
Hol járt a dal?**

Hol járt a dal – mit kérditek?
Kutak titkát ki fejté meg?

A dalnak is titok marad,
miért dagad, miért apad.

Hányszor van úgy, hogy mélyre ás,
s ti azt mondjátok: hallgatás.

És mondjátok: meghalt, pedig
csak barlangokban rejtézik.

Mélyen muzsikál odalenn,
de zenéje szövegtelen .

én ismertem némát, nagyot,
ki Nessus-ingben „hallgatott”.

Hol járt a dal? Könnytől vakon
sötéten ült a sírokon.

Delejes örvényekbe szállt
és sorsot látott és halált.

És villámfényben látta lenni
a szépség testét meztelen.

Az Isten titkát leste meg,
ha újra szól, azért remeg.

De nem vall róla szó soha,
Csak a különös mosolya.

**Lehoczki Károly
Koncert**

A zajgó ég tömör indáiból kihajt
a sűrű bánat, pár szál fakó öröm.
Tájaim mérem, gyönyörködöm.

Jó költőktől azt tanultam
S adom intésül neked:
Sose fáradj, sok círával
Elborítani éneked!

Szólj erővel, és nevezd meg
Ön nevén a gyermeket;
Szólj gyöngéden, hol az illik, -
S ne keríts nagy feneket.

Olykor egy-két szó is jobban
Helyre üti a szeget,
Mint az olyan, ki beléhord
Földet, poklot és eget,
S ordít, amíg elreked.

Lelkes Miklós
A vers, sajnós...

A vers, sajnós, ottmarad börtönében,
mint a valóság. Attól vers csupán,
hogy messze vágyik, amíg a valóság
földhözragadt, álarcos délután.

A vers, sajnós, ottmarad börtönében,
mint a valóság, ám szépsége még
fel-felszikkaszt egy-egy édenálmot,
mielőtt hulló hamuvá elég.

A vers hitetlen, kétlő. A valóság
oly létezőnek hiszi el magát!
Ettől - csalón eltűzött öncsalástól -
szenved, vérzik a megcsúfolt világ.

A vers koldusként gazdag. A valóság
hamis arannyal nábobként szegény.
A vers megvetett, de eléggő isten.
Sírján csend sír egy csillag peremén.

Mándy Gábor
Rendcsinálás

A világban
nagy-nagy rendtelenség van.
A költő két szót összerak,
s ha rímelnék a szavak,
elégedetten dörzsöli kezeit:
a rendtelenség csökkent egy picit.
De nem pihenhet. Sok a tennivalója,
míg az egész világot rímekbe rakja.

A világnak akkor sem lesz értelme,
de legalább több örömet lel benne
az emberi elme.

Dörög. A mélyeken, az ormokon
csönd. A nyirkos lombokon
felvirítanak álmaim komor virágai.

Száll, szítál az éj puhán.
Leülepszik csendesen
kushadó utak hömpölyén
a vágy, mint rendesen.
*

Szelíden dédelgetlek értékeim között.
A fények szétfolynak, mint a víz
s mint minden emlék létezésed mögött.

Bírlak hát, ahogy nem bírtam még soha!
Mily dús vagyok s egyben mily szegény,
kevés, mint markomban a fény,

hogy erős vagy, kedves, morcona,
kontúr, lágy forma, pengő acél,
régmúlt idő, új tűz s minden forma ma,
mit óvni kell s csak nagy helyre fér.
*

Gügyögnek, dorombolnak a vastag
pléhcsatornák.
Nem féktelenség -, rend, fegyelem
nyikorog biztos eresztékeiken.

Nem süldő puhányság, restség -,
állati dac, következetesség,
terelő szilárd férfierő,

hogy vágyak, szerelmek kavargó áriját,
a nőt, mint nőtényt és mint barátot
szétválasztva, összefűzve leomló világok
kínjai közt is göggel a szívbe bezárják.
*

Hullj, hullj, hullj eső,
zúgj, zúgj, zúgj te szél,
tárd ki a néma füleket!

Hogy hallják, hogy hallják, hogy hallják,
megszeressék, elfogadják
szárnyaló énekem!

Mert én nem lírázni jövök
és nem handabandázni,
még kevésbé arról vitázni,
leszek-e költő, vagy sem.
*

Hullj, hullj, hullj eső, már
foszlanak a fények
s engem igazán senki se vár.

Örömben és megelégedésben
hullj, hullj eső,
ne hidd, hogy hullani kár!

Hullj, míg nézem a várost komor egyedül,
mintha béna ül a széken,
hegedű kezében
és hegedül.

Kalocsa, 1974. április

Koszolányi Dezső
Mostan színes tintákról álmodom.

Mostan színes tintákról álmodom.

Legszebb a sárga. Sok-sok levelet
e tintával írnék egy kisleánynak,
egy kisleánynak, akit szeretek.
Krikszkrakszokat, japán betűket írnék,
s egy kacskaringós, kedves madarat.
És akarok még sok másszínű tintát,
bronzot, ezüstöt, zöldet, aranyat,
és kellene még sok száz és ezer,
és kellene még aztán millió:
tréfás-lila, bor-színű, néma-szürke,
szemérmes, szerelmes, rikitó,
és kellene szomorú-viola
és téglabarna és kék is, de halvány,
akár a színes kapuablak árnya
augusztusi délkor a kapualján.
És akarok még égő-pirosat,
vérszínűt, mint a mérges alkonyat,
és akkor írnék, mindig-mindig írnék.
Kékkel húgomnak, anyámnak arannyal:
arany-imát írnék az én anyámnak,
arany-tüzet, arany-szót, mint a hajnal.
És el nem unnám, egyre-egyre írnék
egy vén toronyba, szünes-szüntelen.
Oly boldog lennék, Istenem, de boldog.

Kiszínezném vele az életem.

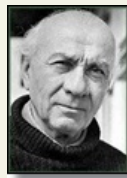

Dzsida Jenő
Túl a formán

Túl minden jelzón és rendeltetésen
meglapul a dolgok lelke,
a kérlelhetetlen, bronzsötét
egyetlen lényeg
s valami igazság hömpölyög
a folyók fenekén.

Háznak mondasz valamit
- négy fala van, -
pedig nem az.
Kályhának mondog,
pedig nem az,
virágnak mondog,
pedig nem az,
asszonyoknak mondog,
Istennek hívod,
pedig nem az.

Nevükön szeretném nevezni őket
ilyenkor alkonyatkor.
Kinyúl értem bizonytalan szavuk,
megölel láthatatlan karjuk
s úgy ringok el a titkok titkán,
mint az anyám ölén.

Illyés Gyula
ARS POETICA

Dolgozz, munkálj. A szép, a jó, a hasznos,
mihelyt elkészül, az élethez áll.
Minden jó mű egy-egy szabadságharcos.
Légy hű magadhoz, olyanokat alkoss,
ne fogja a halál!

Kamarás Klára
Ha költő vagy...

Nem elég szép szavakat összerakni,
hogy hajnal, május, balzsam, kikelet...
Az igazságért tűzbe is kell menni,
vagy hagyni kell, hogy megfeszítsenek.

Orbán Ottó
Ars politica

Költő vagyok, mi érdekelne,
ha nem a költészet maga?
A névtelen megénekelve,
a szó husa, teste, íze, szaga.

Az élet anyaga. Ha biztos
nem is, otthon ebben lehetsz.
A többi politika, piszkos,
lehangoló, kisstíflű hecc.

Az igazi és a valódi
mosléknak döntött kotyvalék.
Rabló eszmék lólába lóg ki
a zsákból, mellyel e fényes kor lelép,

mert viszi magával eladni a szajrét –
s reményével majd mást hiteget,
hogy „az ifjúság megéri azt még...” –
utópiáit, a vakhiteket.

Csakhogy lehet úgy is, hogy nincs „Újra kezdjük!”,
van úgy, hogy nincs mit kezdeni,
a csillagok nem állnak együtt,
s nincs esélyünk, csak veszteni.

Most száz év csönd jön és sötétség?
Papírsákó és máglyatűz?
És munkaeszközünk, a kétség
megőrül és ördögöt űz...?

A poklok a mennynek mattot adnak.
Az idő tapogat, mint a vak.
De nyelvünk hegyén megmaradtak
a mondatot alkotó szavak.

Juhász Gyula
A költő szól:

Itt nincs megállás és nincs koszorú,
Én keresem magam s nem győztem én még,
Kevés remény int és szörnyű ború
S itt nem segít, csak álom és vitézség.
Vívok, vívodom és e harc örök
És el nem érem magamat soha
S a mélyből mind mélyebb után török
S versem sora a végtelen sora.
Talán egyhangú és reménytelen,
De nékem életem és végzetem.

Bóka László
Költő

A szemérmetlen szeméremről prédikál
az eunuch a bordélyházak ablakába kandikál
a nincstelen már azt se tudja hogy miből de költ
a gazdag az meg mint a dervis a nincstelenek jogáról üvölt
ám így intézték valamely hatalmak
hogy az akinek szólni kéne hallgat

A néma mélyen a torkából énekel
a süket versben hirdeti hogy minden, minden minden érdekel
a százkilós mint a pacsirta égbe száll
az ortopéd suszter keres mert holnap lesz a sánta-bál
ám így intézték valamely hatalmak
hogy az akinek szólni kéne hallgat

Hallgat oly mélyen mint a mult
mert mint ősei félni megtanult
de nem tanult hazudni mint azok sokan
kik tegnap még purcantani is félték hangosan
s elbujtak gyáván amikor halállal járt a tett
s amikor az aki ma fél bátran verekedett
most hallgat s gyűjti szavait mint sebzett seb a gennyet
de holnap tele freckeli átkaival a szajha mennyet
és bárhogy intézkednek majd a rettentő hatalmak
akinek szólni kéne szól míg végképp el nem hallgat

1945

Garai Gábor
ARS POETICA HELYETT

Ne védj, lelkem, halott betűid bamba nyáját:
a tegnapi remek ma már csak cifra lom.
Szánd őket: egyszeri találmányuk szabályát
mint önnön szobrukat, vallásosan imádják;
te kőbe nem meredj – lombosodj szabadon.

Nincs stílusod, csak a lét; és nincs műfajod, csak
a tér meg az idő rugalmas pántjai;
az ismert szók tömött csokrai szétbomolnak,
te halld meg azt a szót, mit átvernek a Holnap
még ismeretlenül morajló partjai.

Én mondom, ez egy változó kor,
az ember hol nagy, hol parány.
Csillannánk meg csak, mint az óbor
egy új ~~repszáncz~~ szertalán!

Kaskó István
Egy-két szó az utca krónikásához

Sárközi Lászlónak

(részlet)

Állj fel, Barátom!

Változó világba születél, itt lesütött szemmel,
alázattal már semmire se mész.
Ember vagy és Költő, ne feledd
szavakból kovácsolt létrán jutottál ide fel.
Az UTCA KRÓNIKÁSA vagy.
Korgó gyomorral, bűzös kapualjban vetett
hideg ágyon álmodtál ember álmokat,
meleg otthont, kenyeret. Jó szót, ölelő karokat.
Rendőrcsizma, tisztos polgár utálatá edzett azzá, aki vagy.
Álld a sarat Barátom,
századok szégyenét hordod válladon...
Légy erős a vég még nagyon messze van.

Az ÖREG tanácsot ad, ez már így szokás,
kéretlenül gyakran és a fül süket... de a szabály az szabály,
szóval halld a prédikációt:
Lehet szerénynek lenni az erény,
de alázattal ajtó mögött állni, kalappal kézben
jó szóra várni? Soha!
Játszottad a szerepet, amit rád mért a rendező, elég volt!
Ember vagy és Költő ne feledd...
Tőled a mindenség pereme,
minden irányban egyenlő távolságban van.
Te vagy a közép, a tengely.
Fölötted a kék égbolt... semmi, senki!
Se ember sem isten kit megkövetni kell.
Nem vagy se több sem kevesebb, mint bárki más...
Egyén, egvedí, Unicum, copy righted és másolhatatlan.
Tudjuk ki vagy, versed olvasva, számon vagy tartva,
dedikálva az örökkévalóságoknak.

Nyakó Attila
Bárcsak megírhatnám

Bárcsak megírhatnám, mióta készülök,
Az egy tökéletest, hol nincsenek allűrök,
Hol nincs pózolás, sem beállított képek,
Pusztán önmagától látszódnak szépnek.

Az egy igaz versben, ami csak én vagyok,
Tisztán, érdek nélkül, mellyel nyomot hagyok,
S nem kell kitörölni semmit sem utána,

Tudd, ha kibomlani készül a perc szivedben,
most nincsen oly hibád, mely árnyat vetne rád,
de nincs megszentelő, romlatlan érdemed sem,
csak műved van: ez a most sarjadó, egyetlen, –
s kútja és tengere: a változó világ.

1960

Bittner János
Fényhozó

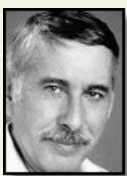
A vád nem érhet engem, hogy nem életem,
tudom, nem éppen így gondoltam el,
és egy kicsit talán többet reméltem,
akárhogy is lett, már nem érdekel.
Nem kedvelem, mit régen még szerettem,
áldottnak láttam azt, mi átkozott,
megkedveltem, mit egykor megvettem -
a világ más? vagy én így változok?

Eljött az éj, a nappalok nyomában
elcsöndesült a nyüzsgő külvilág,
a hátamon feküdtem a szobában.
Fejemben bent elhervadt egy virág.
És nemsokára megszűntek a színek
köröskörül csak mázsás, szürke fal
meg emberek, akiket elveszíték,
és meddő ágyak, milliónyi baj.

Nem értem azt, aki akkor lehettem,
ki az akart lenni, mi most vagyok,
sötét falak közt árván, elvesztem,
rettegve álltam, sárga csillagok
ragyogtak át a felhők közt az égen,
magamba bújtam, fázva, tétován,
remegeve vártam, akkor egyszer, régen...
a hangokat a szoba ajtaján,

hogy elvigyen, hogy messze elragadjon
valaki. Persze tudtam, senki sincs,
de kértem, hogy a hitem megmaradjon,
hogy megcsikordul még a rossz kilincs.
Nem értem, mért volt tompa, szürke minden,
miért gondoltam azt, hogy átkozott
vagyok, hogy itt a földön semmi sincsen...
Az élet annyi szép csodát hozott!

Ma már lobogva égek, mint a fáklya,
egy boldog percért mindent eldobok,
ha kell leszálok mély poklok bugyrába,
és akkor örülök, ha fényt hozok.
Egy sort leírok... Biztosan leírták
ezerszer már, a rím is elkopott.
Na és? Itt állok, előttem a bírák.
A lényegem, hogy mást nem adhatok.

Ódor György
Művész

Felesleges lenne pedál a kukára.

Nem várni a lájkot, visszajelzést mástól,
Csöndben hátradőlni, boldog lenni máshol.
Csettint majd a révész, végül hát megírtad,
Induljunk barátom, nemsokára pirkad!

Esőcseppeken át, őszi félhomályban,
Ablaküveg mögött borzongva a mában,
Hiába az idő rideg, mogorva, nyers,
Szomorúan érzem, ez még nem az a vers...

Uhrman Iván
Ars versificatrix

Mint ifjú, hogyne vágytam volna arra,
hogy Messiásnak tiszteljem magam,
s hogy igazgyöngyöt érjen, hogyha dalra
fakadnék bármikor, minden szavam!
De rég tudom: minden hiába van,
a Műremek sehogy se sikerül.
Erőlködjem? Dehát értelme van?
Olvastam már Homérost görögül!
De pár barátom néha jót derül
néhány dalon, mit összetoldozok,
s egy hét alatt nem bíráltam felül:
ha ez poézis, úgy költő vagyok!

Tudom, be nem vesznek maguk közé,
múlt szépeken, kik csak tapodni mernek
torzat-vadat okádva együvé,
s kinek nem tetszik, jól fejére vernek:
neo-avantgard-ultra-posztmodernek,
kik újszerűt izzadnak szüntelen,
s inkább elébe állnak bármi pernek,
csak művük még meghökkentőbb legyen;
ezeknek semmi dolguk nincs velem!
Próbálok én a régi dallamot,
s öröm nekem, ha szépen zengetem:
ha ez poézis, úgy költő vagyok!

Egy képem nincs, mint nem látott előttem
már egy valódibb költő, ihletett;
egy jelzőm, mely még nem kopott s erőtlen,
egy rímem, mit más el nem csengetett.
Ezért forgattam régi verseket,
ötezer év megannyi ékszerét,
hogy lenne, mit utánérezhettek,
bár gyöngyöket szódában oldva szét,
de így idézve fel, mi volt a Szép,
miről árnyképet jó, ha adhatok:
utánam olvassák különbekét!
Ha ez poézis, úgy költő vagyok!

Herceg, dobd el hát bátran könyvemet:
belőlem klasszikus már nem lehet!
Hogy mért csinállok mégis verseket?
Magam multságára fáradok,
ha fűzfaágról rímeket szedek,
ha ez poézis, úgy költő vagyok!

(1992-93)

Tengernek lenni könnyű, hol sokan vagyunk,
egy csepp elpárolog, az láthatatlan.
Cseppnek lenni, az a nehéz,
megküzdeni hővel, homokkal, szomjúsággal.
A többség szerint ez lehetetlen,
de az a csepp nem múlik el soha,
megjelenik a fű fokán, szomorú szem sarkában,
vagy épp nem is ölt alakot, csak csillog.

Szabó Lőrinc
ARS POETICA

Drótoztam épp az új lány papucsát.
„Lehet erről is verset írni?” – „Hát...
Verset érzés fűt.” – „S ez bizony nem az!”
„Nézd más szemszögből. Lehetne panasz.
Sőt méreg. Hogy herdálom az időm!
Csipeszt kérek, tűt. A kereskedőn
kifogni viszont egész jólesik.
Vagy a suszteron. Még a gyerek is
örül, ha gyárt valamit a keze.”
„De ha nincs...” – „Gyártson a képzelete!
Nyomd meg. Most át a lyukon. Túlpuha
volt a szögedhez az a parafa.
De így majd tart. Türelem kell, s ami
nincs még, az akarat kieszeli.”
„Jé! Mit nem tetszik...” – „Én már üveget,
varrtam már azt is! S most mossunk kezét.”
„De ügyes az úr...” – „Hát még a fiam...
Egyszóval: érzés!... Na, jó?” – „Csakugyan!”

Tóth Árpád
HÓFEHÉRKE

Igen, ez csak vers: lim-lom, szép szemét,
Játék, melyet a halk gyermek, a Vágy
Faragsál, s olykor lustán félbehágy,
S merengni húnnya álmatag szemét.

Most ezt faragta: kis szonett, setét
Szavakból ácsolt bús ébenfa-ágy.
S ráfekteti gyengéden gyenge, lágy
Szerelmem holt, virágos tetemét.

Pihenj, szerelmem! nézzenek a boldog
Élők, mint nyugszol némán, hófehérbe,
Tündérmeséim édes Hófehérje.

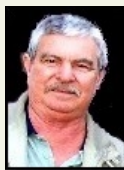
Ágyad szélén vigyázva üljenek,
Mint árva törpék, furcsa, bús koboldok,
S csendeskén sírjanak a halk rímek.

Nadányi Zoltán

Vasi Ferenc Zoltán
Versírás VI.

Füvek szaladtak, fodros volt az ég –
a korai vers s a meg nem értett emlék –
most huzatja van. A Göncöl is fényesebb,
gyorsabban telnek a napok s édesen,
s bár a félelem hatalmas! – leterít.
De gyerekkoromban tisztább volt a hit,
s ha egyszer végtelenbe távozom,
marad utánam néhány Jel s néhány kéznyomom.
Testem a földet majd megtrágyázza,
s Tébolyom mégis értelmet terem,
talán ércesebbet, érzelmesebbet –
jóra hagyva szépet! Itt hagyom a világot,
és zápor folyik alá akkor talán,
s duzzaszt medret, nemzetet, patakot.

Ricza István
A hetvenkettedikre

Hetvenkét éves lettem én.
E súly az élet estelén,
ha nyom,
hagyom.

Amíg az ember fiatal,
csak ég, a célja diadal,
s a láng
falánk.

Kollégium lesz otthonod, -
így vertek át hol itt, hol ott
sumák
dumák.

Az ifjúság meg elszaladt,
mint lomha szánt, ha perc alatt
legyőz
egy őz.

Bevallhatom, mit értem el,
amennyit bárki érdemel:
hitelt,
letelt.

Nem izgat engem az ma már,
ha nem vagyok tudós, tanár,
elő-
kelő.

Szülői házban, egy tanyán
folyókról mondta azt anyám:
hazug,
ha zúg.

És biztatott, akár a jós:
fiam, legyél te csak hajós,
s megint
megint:

ARS POETICA

A szent órában dobj el minden eszközt,
ne fúrj-faragj, ne szőjj te tarka szőttest,
melengess élő sejteket kezéd közt

s a sejtet sejthez úgy csald, úgy erőlted,
hogy eleven szülessék, szép arányos,
kerekdeden fonódó, mint a nőtest,

mint a táncosnő teste, lenge, lányos,
keményhúsú, de vonalai lágyak
és mindig meglepő, mindig talányos.

Örülj, ez a te tested, a te vágyad,
helyetted hódít,táncra lép a lába.
Örülj, mert mielőtt fejed lebagyad,
Átszállasz az utolsó tercinába.

Vihar Béla
Versmadár

Ma-
dár
lebeg,
lengő tollán
a kék eget
tartja szilárdan,
könnyedén.
Így tárd ki szárnyaid,
s lobogva ,
a mindenséget hordja
sodra,
szó és világ egyensúlya:
költemény.

ÍRNI

ÍRNI

ÍRNI

ÍRNI

ÍRNI ÍRNI ÍRNI ÍRNI ÍRNI ÍRNI ÍRNI

ÍRNI ÍRNI ÍRNI ÍRNI ÍRNI ÍRNI ÍRNI

ÍRNI

ÍRNI

ÍRNI

ÍRNI

ÍRNI

ÍRNI

SÍRNI BÍRNI ÍRNI

Kányád Sándor
Affektált ars poetica

fölfeslettek a metaforák
mint valami viseltes dunyhák
pihéjükben már csak a moly rág
szétfűjni a szelek is unják

Becsüld meg ott is önmagad,
vigyázz, az ár jön, elragad
a víz,
de bízz,

hogy majd nyugalmad megleled,
ha révbe ér egy nap veled
a jó
hajó.

Albert-Lőrincz Márton
Bádogvilágban

Bádogvilágban bádogemberek
ülnek körül a szülőföldemet,
és egyre több köztük az idegen.
Mondják,
a Székelyföld ahol a világ
nyakába akasztott édes jó anyám,
nem is létezik, nincs ilyen,
megtagadják, átnevezik,
halotti menet nélkül temetik.
Én naiv anyagból vétettem.
Verset írtam mikor reméltem,
hogy előre viszi a világot a vers,
Petőfin, Vörösmartyn, József
Attilán, nevelkedtem és nem hittem
Hervaynak, akit szerettem,
hogy semmim sincs, ami eleve adott,
így aztán tapasztalnom kellett,
hogy gondolataim, amint nekik is,
védtelenül pattannak vissza
a kor kiegészett bádogfaláról,
nincs küldetésem,
nem verem a dobót.

Rózsa András
életjel

versrímek csengése
női test mítosza
lelkemnek mindenség
testemnek kaloda

nincs mentség ez a sors
vibráló végtelen
szerelmek közt versek
versek közt szerelem

Zelk Zoltán
Némaság

Mint víz színén a fölcsapó halak,
verdesve szállnának a hold alatt,

kitakarva bőrig lehántva
kinálja magát pedig tél jó
pucérkodik a vers akár a
saját testéből éldegélő

kivégzésre ítélt igéknek
jótékony holdja aki voltam
nem leszek nyegle szóvigécek
éltető napja lenyugvóban

nyugodj meg nézz a minden téllal
leomló öles tiszta hóra
senyveszt csiráztat ágyaz bélel
munkál az örök metafóra

Kazinczy Ferenc
ÍRÓI ÉRDEM

Szólj, s ki vagy, elmondom. - - Ne tovább! ismerlek egészen.
Nékem üres fecsegőt fest az üres fecsegés.
Íz, szín, tűz vagyon a borban, ha hegyaljai termés:
Íz, csín, tűz vagyon a versben, ha mesteri mív.

de ejti őket már a pillanat
s a megbontott víz dühvel összecsap...
s a légen csöppnyi karcolás marad:

így villannak föl olykor a szavak,
csak röptük látod s már lehullanak.
Nyomukban sügva fodroz a harag,
majd elsimul. És állasz egymagad -
s ami titok volt, az titok marad.

Hoitsy Horváth Edit
ARS POETICA

Szép, hogyha cseng-bong,
csilingel a vers,
az érdeme is, joga is, hogy
tessék,
de ha csak csillagokról
énekel, sz,
nem egyéb az, mint csillogó –
üresség.

József Attila

1935

A költő születésnapján
a legnépszerűbb, legolvasottabb és leggyakrabban előadott
költeményeinek összegyűjtésével tisztelgünk életműve előtt.

NEM ÉN KIÁLTOK

Nem én kiáltok, a föld dübörög,
Vigyázz, vigyázz, mert megőrült a sátán,
Lapulj a források tiszta fenekére,
Símulj az üveglapba,
Rejtőzz a gyémántok fénye mögé,
Kövek alatt a bogarak közé,
Ó, rejtse el magad a frissen sült kenyérben,
Te szegény, szegény.
Friss záporokkal szivárogi a földbe -
Hiába fűröszted önmagadban,
Csak másban moshatod meg arcodat.
Légy egy fűszálon a pici él
S nagyobb leszel a világ tengelyénél.
Ó, gépek, madarak, lombok, csillagok!

Meddő anyánk gyerekért könyörög.
Barátom, drága, szerelmes barátom,
Akár borzalmas, akár nagyszerű,
Nem én kiáltok, a föld dübörög.

1924 első fele

MIKOR AZ UCCÁN ÁTMENT A KEDVES

Mikor az uccán átment a kedves,
galambok ültek a verebekhez.

Mikor gyöngéden járdára lépett,
édes bokája derengve fénylett.

Mikor a válla picikét rándult,
egy kis fiúcska utána bámult.

Lebegve lépett - már gyúlt a villany
s kedvükre nézték, csodálták vígan.

TISZTA SZÍVVEL

Nincsen apám, se anyám,
se istenem, se hazám,
se bölcsőm, se szemfedőm,
se csókom, se szeretőm.

Harmadnapja nem eszek,
se sokat, se keveset.
Hús esztendőm hatalom,
hús esztendőm eladom.

Hogyha nem kell senkinek,
hát az ördög veszi meg.
Tiszta szívvel betörök,
ha kell, embert is ölök.

Elfognak és felkötnek,
áldott földdel elfödnek
s halált hozó fű terem
gyönyörűszip szívemen.

1925. márc.

ÉRTED HARAGSZOM, NEM ELLENED

Mikor fölkel a nap,
a sosem haragvók hajától eltérítődik a harmat,
ne bántson téged az én haragom soha, kedves.

Sokszor gondolok nagy futós terekre, ahol lehet el kell majd esnem,
az árbofcáragók árbofcokkal jönnek oda tömött sorokban,
és győzven ott, égnek hajtja hatmillió vasas az ő csengő szívű kalapácsát.
Szerszámok égi viharába
csókjaidat hadd viszem én is el oda kedves.

Észre sem veszed hogy kihúzom magam, mikor a jövőről szólok,

És ránevettek, senki se bánta,
hogy ő a szívem gyökere-ága.

Akit ringattam vigyázva, ölben,
óh hogy aggódtam - elveszik tőlem!

De begyes kedvük szívemre rászállt,
letörte ott az irigy virágszál.

És ment a kedves, szépen, derűsen,
karcsú szél hajlott utána hűsen!

1925. jún./1928

ÜLNI, ÁLLNI, ÖLNI, HALNI

Ezt a széket odább tolni,
vonat elé leguggolni,
óvatosan hegyre mászni,
zsákomat a völgybe rázni,
vén pókomnak méhet adni,
öregasszonyt cirógatni,
jóízű bablevest enni,
sár van, lábujjhegyen menni,
kalapom a sínre tenni,
a tavat csak megkerülni,
fenekén ruhástul ülni,
csengő habok közt pirulni,
napraforgók közt virulni -
vagy csak szépet sóhajtani,
csak egy legyet elhajtani,
poros könyvem letörülni, -
tükröm közepébe köpni,
elleneimmel békülni,
hosszú késsel mind megölni,
vizsgálni, a vér hogy csordul -
vagy csak így megülni veszteg -
fölglyujtani Budapestet,
morzsámra madarat várni,
rossz kenyérem földhöz vágni,
jó szeretőm megrikatni,
kicsi hugát ölbe kapni
s ha világ a számadásom,
úgy itt hagyni, sose lásson - -

ó köttető, oldoztató,
most e verset megírató,
nevettető, zokogtató,
életem, te választató!

1926 nyara

FAVÁGÓ

Vágom a fát hűvös halomba,
fényesül a görcse sikongva,
zúzmara hull szárnyas hajamra,
csiklándani benyúl nyakamba -
bársonyon futnak perceim.

Fönn, fönn a fagy baltája villog,
szikrádzik föld, ég, szem, a homlok,
hajnal suhint, forgács-fény röpöppen -
amott is vág egy s dörmög közben:

ha akarod, hát csak ama városdaloló győzelem után térek meg hozzád,
vagy majd a pékek összekötik kenyérvető, jó lapátjaikat,
végigfektetnek rajta engem és lehajtott lisztes fővel
elhoznak lassan az ágyadig.

Érted haragszom én, nem ellened,
nosza szorítsd meg a kezem, mellyel magosra tartalak álmaimban,
erősítsen az én haragom, dehogyan is bántson, kedves.

1926. jún.

ISTENEM

Dolgaim elől rejtegetlek,
Istenem, én nagyon szeretlek.
Ha rikkancs volna mesterséged,
segítnék kiabálni néked.

Hogyha meg szántóvető lennél,
segítnék akkor is mindennél.
A lovaidat is szeretném
és szépen, okosan vezetném.

Vagy inkább ekeszarvat fogva
szántanék én is a nyomodba,
a szikre figyelnék, hogy ottan
a vasat még mélyebbre nyomjam.

Ha csósz volnál, hogy óvd a sarjat,
én zavarnám a fele varjat.
S bármi efféle volna munkád,
velem azt soha meg nem unnád.

Ha nevetnél, én is örülnék,
vacsora után melléd ülnék,
pipámat egy kicsit elkérnéd
s én hosszan, mindent elbeszelnék.

1928 eleje/1934

curriculum vitae

JÓZSEF ATTILA

Vidám és jó volt s tán konok,
ha bántották vélt igazában.
Szeretett enni s egyben másban
istenhez is hasonlított.
Egy zsidó orvostól kapott
kabátot és a rokonok
úgy hívták: Többé-itt-ne-lássam.
A görög-keleti vallásban
nyugalmat nem lelt, csak papot -
országos volt a pusztulásban,

no de hát ne búsuljatok.

1928 eleje

ADY EMLÉKEZETE

- Meghalt? Hát akkor mért ölik naponta
szóval, tettel és hallgatással is?
Mért békitik a símák alattomba'

tövit töröm s a gallya jut.

- Ejh, döntsöd a tóké, ne siránkozz,
ne szisszenj minden kis szilánkhoz!
Ha odasujtsz körül a sorshoz,
az úri pusztaság rikoltoz -
a széles fejsze mosolyog.

1929. /nov./1931. febr.

LEBUKOTT

Megvallattak, hogy vérzett a húsunk.
Elvtársunk, ki még sétálsz, mint a fény,
gondolj reánk, kik föl-le futkosunk
és messzenézünk cellánk szögletén.
Lágyult az izmunk, fekhelyünk kemény,
eledelünket kiköpi a szánk,
gyomor- s tüdőbajt ítétek reánk
s ha nem pusztulunk, elpusztítanak.
Még harcolunk, de testünk oly sovány.
Testvér, segítsd a lebukottakat.

Otthon a tűzhely hűvös és repedt,
hideg fazékban készül az ebéd:
a csarnok nyirkos kövéről szedett
kis káposztalevél és hulladék.
Az asszony szédül, szidja gyerekeit
s a szomszédné a gangon kiabál,
hogy tőlünk sosem kapja vissza már
az ujjnyi kevés lámpaolajat.
Tél lesz, ragyog a fagy s az éhhalál.
Testvér, segítsd a lebukottakat.

Gondoljatok a bűdös kiblire,
mely ködgomolyban küld új nyavalyát.
Adjatok szappant, lóhúst s télire
apadt testünkre adjatok ruhát.
Küldjetez könyvet, bármily ostobát,
mert megőrjít a patkánypuha éj,
az asszony nélkül gyötrő szenvedély.
Enyhítsd kínunk, ha munkás vagy s szabad,
Elvtárs, hisz te vagy a Vörös Segély!
Testvér, segítsd a lebukottakat.

Küzdünk híven a forradalomért,
nem halhatunk meg, élnünk kell tovább.
Zizegve várnak a röpcsik, a hék
s éhbérrel várnak mind a burzsoák.
A mozgalom vár, munka és család,
míg megbukik a kizsákmányolás,
sarló villan, lesújt a kalapács
s börtönről, gyárról le hull a lakat.
Éljen a Szovjet, a munkástanács!
Testvér, segítsd a lebukottakat.

1930. nov.

SZOCIALISTÁK

Le a kapitalizmussal! Hatalmat, húst a dolgozóknak!...
A tőke szennyében gázolunk, kedves fegyverünk böködi
temporunkat -
Böködj, böködj csak szüntelenül, kedves fegyverünk,
hadd tudjuk meg újra és újra, hogy véletlenül, tusa
nélkül csatát nem nyerünk.

lány-duzzogássá haragvásait?
Földön a magyar és földben a költő,
dühödtt markába röögöket szorít,
melléről égre libbent föl a felhő,
de tovább vívja forradalmait.

A televény titokzatos honában
izgat tovább, nem nyugszik, nem feled.
Ezer holdon kiált és haragjában
szeleket űz a Hortobágy felett.
Szeleket, melyek úri passzióból
a begyűjtött kis szénát szétszedik
s a sülyedt falun fölkapják a hóból
Dózsa népének zsufffeleleit.

Teste a földé. Földművesé lelke,
ezért koppan a kapa néhanap.
Sírja három millió koldus telke,
hol házat épít, vet majd és arat.
Verse törvény és édes ritmusában
kő hull s a kastély ablaka zörög, -
eke hasít barázdát uj husában,
mert virágzás, mert élet és örök.

1930. márc. 23.

ANYÁM

A bögrét két kezébe fogta,
úgy estefelé egy vasárnap
csöndesen elmosolyodott
s ült egy kicsit a félhomályban - -

Kis lábaskában hazahozta
kegyelmeséktől vacsoráját,
lefeküdtünk és eltűnődtem,
hogy ők egész fazékkal esznek - -

Anyám volt, apró, korán meghalt,
mert a mosónők korán halnak,
a cipeléstől reszket lábuk
és fejük fáj a vasalástól - -

S mert hegyvidéknek ott a szennyes!
Idegnyugtató felhőjáték
a gőz s levegőváltozásul
a mosónőnek ott a padlás - -

Látom, megáll a vasalóval.
Törékeny termetét a tőke
megtörte, mindig keskenyebb lett -
gondoljátok meg, proletárok - -

A mosástól kicsit meggörnyedt,
én nem tudtam, hogy ifjú asszony,
álmában tiszta kötényt hordott,
a postás olyankor köszönt néki - -

1931. jan. 6.

MUNKÁSOK

Forgolódnak a tőkés birodalmak,
csattog világot szaggató foguk.

Nem sietünk, erősek vagyunk, rengeteg az elevenünk,
a halottunk,
tanácsot állunk a dombon, melyre pincéből, bányából,
kubikos gödörből feljutottunk -
viszi az idő a ködöt, tisztán meglátni csúcainkat.

Viszi a ködöt az idő s az időt mi hoztuk magunkkal,
hoztuk harcunkkal, tartalék nyomorunkkal,
a kenyérral, mely megpenészedett, amíg a munkás
megszeghette,
a kásával, mely megdohosodott, amíg a munkás
megfőzhette,
a tejjel, amely megsavanyodott, amíg a munkás
köcsögébe belecsobbant,
a csókkal, amelyből cafraság lett, amíg a munkás
fiatalába beledobbant,
a házzal, amelyből omladék lett, amíg a munkás
beleköltözött,
a ruhával, amelyből rongy lett, amíg a munkás
beleöltözött,
a szabadsággal, mely elnyomás lett, amíg a munkás
megszületett,
a bőrszivarral, mely bagó lett, amíg a munkás
felnövekedett, - -
a tőkével, mely munka lesz,
míg megnő az inas
s kalapácsával odavág
világ!
ahol a legfehérebben
izzik a vas!...
Vers, eredj, légy osztályharcos! a tömeggel együtt majd felszállsz!...

Te délre mégy, te nyugatra, én pedig északra, Elvtárs!

1931 eleje

MONDD, MIT ÉRLEL...

Mondd, mit érlel annak a sorsa,
akinek nem jut kapanyél;
kinek bajszán nem billeg morzsa,
ki setét gondok közt henyél;
ültetne krumplit harmadába
s nincs szabad föld egy kapa se,
s csomókban hull a hajaszála
s nem veszi észre maga se?

Mondd, mit érlel annak a sorsa,
akinek öt holdja terem;
lompos tyúkja kárál a torsra
s gondjai fészke a verem;
s igája nem zörög, sem ökre
nem bőg elnyújtva - nincs neki -
s mélyéről párolog a bögre,
ha kis családját eteti?

Mondd, mit érlel annak a sorsa,
ki maga él, maga keres;
levesének nincs sava-borsa,
hitelt nem ad a fűszeres;
egy tört széke van, hogy begyűjtson,
repedt kályháján macska ül,
ritmust lóbál az ajtókulcson,
néz, néz, s lefekszik egyedül?

Lágy Ázsiát, borzolt Afrikát falnak,
s mint fészket ütök le a kis falut.
Egy nyál a tenger! Termelő zabálás, -
kis, bűvő országokra rálehel
a tátott tőke sárga szája. Párás
bűdösség-felhő lep bennünket el.

S hol zápfog rág, a város érdes része,
hol a vasbányák fuvallata ing,
gép rugdal, lánc zúg, jajong ládák léce,
lendkerék szíjja csetten és nyalint,
hol a fémkeblű dinamókat szopják
a sivalkodó transzformátorok,
itt élünk mi. És sorsunk összefogják
a nők, gyermekek, agitátorok.

Itt élünk mi! Idegünk rángó háló,
vergődik benn' a mult sikos hala.
A munkabér, a munkaerő ára,
cincog zsebünkben, úgy megyünk haza.
Ujságpapír az asztalon kenyérral
s az ujságban, hogy szabadok vagyunk -
poloskát űzünk lámpával s a kékkel
s két deci fröccsel becsüljük magunk'.

Eltárs és spicli jár a csöndben erre,
részeg botlik, legény bordélyba lóg,
mert hasal az éj s pörsenéses melle,
mint szennyes ingből, füst alól kilóg.
Igy élünk mi. Horkolva alszunk s törten,
egymás hátán, mint odvas farakás
s hazánk határát penész jelzi körben
a málló falon; nedves a lakás.

De - elvtársaim! - ez az a munkásság,
mely osztályharcban vasba öltözött.
Kiállunk érte, mint a kémény: lássák!
És bűvünk érte, mint az üldözött.
A történelem futószallagára
szerelve ígyen készül a világ,
hol a munkásság majd a sötét gyárra
szegzi az Ember öntött csillagát!

1931. dec.

MAMA

Már egy hete csak a mamára
gondolok mindig, meg-megállva.
Nyikorgó kosárral ölében,
ment a padlásra, ment serényen.

Én még őszinte ember voltam,
ordítottam, toporzékoltam.
Hagyja a dagadt ruhát másra.
Engem vigyen föl a padlásra.

Csak ment és teregetett némán,
nem szidott, nem is nézett énrám
s a ruhák fényesen, suhogva,
keringtek, szálltak a magosba.

Nem nyafognék, de most már késő,
most látom, milyen óriás ő -
szürke haja lebben az égen,
kékítőt old az ég vizében.

Mondd, mit érlel annak a sorsa,
ki családjáért dolgozik;
veszekszenek, kié a torzsa,
és csak a nagy lány néz mozit;
a nő mindig mos - lucsok holtja -
szájíze mint a főzelék
s a szigor a lámpát ha eloltja,
csend fülel, motoz a setét?

Mondd, mit érlel annak a sorsa,
ki a gyár körül őgyeleg;
helyén a kapszlit nő kapdossa
s elfakult fejű kisgyerek;
s a palánkon hiába néz át,
hiába cipel kosarat,
szatyrot, - ha elalszik, fölrázzák
s lebukik, hogyha fosztogat?

Mondd, mit érlel annak a sorsa,
ki sót mér, krumplit, kenyeret,
hozomra, újságpapirosba
s nem söpri le a mérleget;
s ritkás fény közt morogva rámol
- az adó hosszú, nagy a bér -
s mi haszna sincs, hiába számol
többet a petróleumért?

S mondd, mit érlel annak a sorsa,
ki költő s fél és így dalol;
felesége a padlót mossa
s ő másolás után lohol;
neve, ha van, csak áruvédjegy,
mint akármely mosóporé,
s élete, ha van élte még egy,
a proletár utókoré?!

1932. jan.

ÓDA

1

Itt ülök csillámló sziklafalon.
Az ifju nyár
könnyű szellője, mint egy kedves
vacsora melege, száll.
Szoktatom szívemet a csendhez.
Nem oly nehéz -
idesereglik, ami tovatűnt,
a fej lehajlik és lecsüng
a kéz.

Nézem a hegyek sörényét -
homlokod fényét
villantja minden levél.
Az úton senki, senki,
látom, hogy meglebbenti
szoknyád a szél.
És a törékeny lombok alatt
látom előrebiccenni hajad,
megrezzenni lágy emlőidet és
- amint elfut a Szinva-patak -
ím újra látom, hogy fakad
a kerek fehér köveken,
fogaidon a tündér nevetés.

2

1934. okt.

LEVEGŐT!

Ki tiltja meg, hogy elmondjam, mi bántott
hazafelé menet?
A gyepre éppen langy sötétség szállott,
mint bársony-permeteg
és lábom alatt álmatlan forogtak,
ütött gyermekként csendesen morogtak
a sovány levelek.

Fürkészve, körben guggoltak a bokrok
a város peremén.
Az őszi szél köztük vigyázva botlott.
A hűvös televény
a lámpák felé lesett gyanakvóan;
vadkácsa riadt hápogva a tóban,
amerre mentem én.

Épp azt gondoltam, rám törhet, ki érti,
e táj oly elhagyott.
S im váratlan előbukkant egy férfi,
de tovább baktatott.
Utána néztem. Kifoszthatna engem,
hisz védekezni nincsen semmi kedvem,
mig nyomorult vagyok.

Számon tarthatják, mit telefonoztam
s mikor miért, kinek.
Aktákba írják, miről álmodoztam
s azt is, ki érti meg.
És nem sejthetem, mikor lesz elég ok
előkotorni azt a kartotékot,
mely jogom sérti meg.

És az országban a törékeny falvak
- anyám ott született -
az eleven jog fájáról lehulltak,
mint itt e levelek
s ha rájuk hág a felnőtt balszerencse,
mind megcsörren, hogy nyomorát jelentse
s elporlik, szétpereg.

Óh, én nem így képzeltem el a rendet.
Lelkem nem ily honos.
Nem hittem létet, hogy könnyebben tenghet,
aki alattomos.
Sem népet, amely retteg, hogyha választ,
szemét lesütve fontol sanda választ
és vidul, ha toroz.

Én nem ilyennek képzeltem a rendet.
Pedig hát engemet
sokszor nem is tudtam, hogy miért, vertek,
mint apró gyermeket,
ki ugrott volna egy jó szóra nyomban.
Én tudtam - messze anyám, rokonom van,
ezek idegenek.

Felnőttem már. Szaporodik fogamban
az idegen anyag,
mint szívemben a halál. De jogom van
és lélek vagy agyag
még nem vagyok s nem oly becses az irhám,
hogy érett fővel szótlánul kibírnám,
ha nem vagyok szabad!

Óh mennyire szeretlek téged,
ki szóra bírtad egyaránt
a szív legmélyebb üregeiben
cseleít szövő, fondor magányt
s a mindenséget.
Ki mint vízesés önnön robajától,
elválsz tőlem és halkán futsz tova,
míg én, életem csúcsai közt, a távol
közelében, zengem, sikoltom,
verődve földön és égbolton,
hogyan szeretlek, te édes mostoha!

3

Szeretlek, mint anyját a gyermek,
mint mélyüket a hallgatag vermek,
szeretlek, mint a fényt a termek,
mint lángot a lélek, test a nyugalmat!
Szeretlek, mint élni szeretnek
halandók, amíg meg nem halnak.

Minden mosolyod, mozdulatod, szavad,
örzöm, mint hulló tárgyakat a föld.
Elmémbe, mint a fémbe a savak,
ösztoneimmel belemartalak,
te kedves, szép alak,
lényed ott minden lényet kitölt.

A pillanatok zörögve elvonnulnak,
de te némán ülsz fülemben.
Csillagok gyúlnak és lehullnak,
de te megálltál szememben.
Ízed, miként a barlangban a csend,
számban kihűlve leng
s a vizes poháron kezded,
rajta a finom erezet,
föl-földereng.

4

Óh, hát miféle anyag vagyok én,
hogyan pillantásod metsz és alakít?
Miféle lélek és miféle fény
s ámulatra méltó tünemény,
hogyan bejárhatom a semmiség kódján
termékeny tested lankás tájait?

S mint megnyílt értelembe az ige,
alászállhatok rejtelmibe!...

Vérköreid, miként a rózsabokrok,
reszketnek szüntelen.
Viszik az örök áramot, hogy
orcádon nyíljon ki a szerelem
s méhednek áldott gyümölcse legyen.
Gyomrod érzékeny talaját
a sok gyökerecske át meg át
hímezi, finom fonálát
csomóba szőve, bontva bogját -
hogyan nedűid sejtje gyűjtse sok raját
s lombos tüdőd szép cserjéi saját
dicsőségüket susogják!

Az örök anyag boldogan halad
benned a belek alagútjain
és gazdag életet nyer a salak

Az én vezérem bensőmből vezérel!
Emberek, nem vadak -
elmék vagyunk! Szívünk, míg vágyat érlel,
nem kartoték-adat.
Jöjj el, szabadság! Te szülsz nekem rendet,
jó szóval oktasd, játszani is engeddd
szép, komoly fiadat!

1935. nov. 21.

GYERMEKKÉ TETTÉL

Gyermekké tettél. Hiába növesztett
harminc csikorgó télen át a kín.
Nem tudok járni s nem ülhetek veszteg.
Hozzád vonszolnak, löknek tagjaim.

Számban tartalak, mint kutya a kölykét
s menekülnék, hogy meg ne fojtsanak.
Az éveket, mik sorsom összetörték,
reám zúdítja minden pillanat.

Etess, nézd - éhezem. Takarj be - fázom.
Ostoba vagyok - foglalkozz velem.
Hiányod átjár, mint huzat a házon.
Mondd, - távozzon tőlem a félelem.

Reám néztél s én mindent elejtettem.
Meghallgattál és elakadt szavam.
Tedd, hogy ne legyek ily kérlelhetetlen;
hogyan tudjak élni, halni egymagam!

Anyám kivert - a küszöbön feküdtem -
magamba bujtam volna, nem lehet -
alattam kő és üresség fölöttem.
Óh, hogy alhatnék! Nálad zörgetek.

Sok ember él, ki érzéketlen, mint én,
kinek szeméből mégis könny ered.
Nagyon szeretlek, hisz magamat szintén
nagyon meg tudtam szeretni veled.

1936. máj.

KÉSZ A LETTÁR

Magamban bíztam eleitől fogva -
ha semmije sincs, nem is kerül sokba
ez az embernek. Semmiképp se többbe,
mint az állatnak, mely elhull örökre.
Ha féltem is, a helyemet megálltam -
születtem, elvegyültem és kiváltam.
Meg is fizettem, kinek ahogy mérte,
ki ingyen adott, azt szerettem érte.
Asszony ha játszott velem hitegetve:
hittem igazán - hadd teljen a kedve!
Sikáltam hajót, rántottam az ampát.
Okos urak közt játszottam a bambát.
Árultam forgót, kenyeret és könnyet,
ujságot, verset - mikor mi volt könnyebb.
Nem dicsó harcban, nem szelíd kötélben,
de ágyban végzem, néha ezt remélem.
Akárhogyan lesz, immár kész a lettár.
Éltem - és ebbe más is belehalt már.

a buzgó vesék forró kútjain!
Hullámzó dombok emelkednek,
csillagképek rezegnek benned,
tavak mozdulnak, munkálnak gyáarak,
sűrög millió élő állat,
bogár,
hinár,
a kegyetlenség és a jóság;
nap süt, homályló északi fény borong -
tartalmaidban ott bolyong
az öntudatlan örökkévalóság.

5

Mint alvadt vérdarabok,
úgy hullnak eléd
ezek a szavak.
A lét dadog,
csak a törvény a tiszta beszéd.
De szorgos szerveim, kik újjászülnék
napról napra, már fölkészülnek,
hogyan elnémuljanak.

De addig mind kiált -
Kit két ezer millió embernek
sokaságából kiszemelnek,
te egyetlen, te lágy
bölcső, erős sír, eleven ágy,
fogadj magadba!...

(Milyen magas e hajnali ég!
Seregek csillognak érceiben.
Bántja szemem a nagy fényesség.
El vagyok veszve, azt hiszem.
Hallom, amint fölöttem csattog,
ver a szívem.)

6

(Mellékdal)

(Visz a vonat, megyek utánad,
talán ma még meg is találalak,
talán kihűl e lángoló arc,
talán csendesen meg is szólalsz:

Csobog a langyos víz, fürödj meg!
Ime a kendő, törülközz meg!
Sül a hús, enyhítse étvágyad!
Ahol én fekszem, az az ágyad.)

1933. jún.

KÉSEI SIRATÓ

Harminchat fokos lázban égek mindig
s te nem ápolasz, anyám.
Mint lenge, könnyű lány, ha odaintik,
kinyújtóztál a halál oldalán.
Lágy őszi tájból és sok kedves nőből
próbállak összeállítani téged;
de nem futja, már látom, az időből,
a tömény tűz eléget.

Utoljára Szabadszállásra mentem,
a hadak vége volt
s ez összekuszálódott Budapesten

FLÓRA

1. Hexaméterek

Roskad a kásás hó, cseperészget a bádogeresz már,
elfeketült kupacokban a jég elalél, tovatűnik,
buggyan a lé, a csatorna felé fodorul, csereg, árad.
Illan a könnyű derű, belereszket az égi magasság
s boldog vágy veti ingét pírral a reggeli tájra.

Látod, mennyire, félve-ocsúdva szeretlek, Flóra!
E csevegő szép olvadozásban a gyászt a szívemről,
mint sebről a kötést, te leoldtad - újra bizsergek.
Szól örökös neved árja, törékeny báju verőfény,
és beleborzongok, látván, hogy nélkülöd éltem.

2. Rejtelmek

Rejtelmek ha zengenek,
őrt állok, mint mesékbe!
Bebujtattál engemet
talpig nehéz hűségbe.

Szól a szellő, szól a víz,
elpirulsz, ha megérted.
Szól a szem és szól a szív,
folyamodnak teértem.

Én is írom énekem:
ha már szeretlek téged,
tedd könnyüvé énekem
ezt a nehéz hűséget.

3. Már két milliárd

Már két milliárd ember kötöz itt,
hogyan belőlem hű állatuk legyen.
De világuktól délre költözik
a szép jóság s a szelid érzélem.
Mindenségüket tartani a fénybe,
mint orvos, ha néz az üvegedénybe,
már nem tudom, megadom magam kényre,
ha nem segítesz nékem, szerelem.

Ugy kellesz, mint a parasztnak a föld,
a csendes eső és a tiszta nap.
Ugy kellesz, mint a növénynek a zöld,
hogyan levelei kiviruljanak.
Ugy kellesz, mint a dolgos tömegeknek,
kik daccal s tehetetlenül remegnek,
mert kínjukból jövőnk nem született meg,
munka, szabadság, kenyér s jószavak.

Ugy kellesz nekem Flóra, mint falun
villanyfény, kőház, iskolák, kutak;
mint gyermekeknek játék, oltalom,
munkásoknak emberi öntudat.
Mint minta, mint az erény a szegénybe,
s ez össze-vissza kusza szövevénybe,
társadalmunkba, elme kell, nagy fénybe',
mely igazodni magára mutat.

4. Buzgóság

Ha olyan buzgó volnék, mint szerelmes

kenyér nélkül, üresen állt a bolt,
A vonatetón hasaltam keresztben,
hoztam krumplit; a zsákban köles volt már;
neked, én konok, csirkét is szereztem
s te már seholy voltál.

Tőlem elvetted, kukacoknak adtad
édes emléid s magad.
Vigasztaltad fiad és pirongattad
s lám, csalárd, hazug volt kedves szavad.
Levesem hütötted, fujtad, kavartad,
mondta: Egyél, nekem nőssz nagyra, szentem!
Most zsiros nyirkot kóstol üres ajkad -
félrevezettél engem.

Ettelek volna meg!... Te vacsorádat
hoztad el - kértem én?
Mért görbitetted mosásnak a hátad?
Hogy egyengess egy láda fenekén?
Lásd, örülnék, ha megvernél még egyszer!
Boldoggá tenne most, mert visszavágnék:
haszontalan vagy! nem-lenni igyekszel
s mindent elrontsz, te árnyék!

Nagyobb szélhámos vagy, mint bármelyik nő,
ki csal és hiteget!
Suttyomban elhagyta szerelmeidből
jajongva szült, eleven hitedet.
Cigány vagy! Amit adtál hizelegve,
mind visszaoptad az utolsó órán!
A gyerekek kél káromkodni kedve -
nem hallod, mama? Szólj rám!

Világosodik lassacskán az elmém,
a legenda oda.
A gyermek, aki csügg anyja szerelmén,
észreveszi, hogy milyen ostoba.
Kit anya szült, az mind csalódik végül,
vagy így, vagy úgy, hogy maga próbál csálni.
Ha küzd, hát abba, ha pedig kibékül,
ebbe fog belehalni.

1935/1936. dec.

A DUNÁNÁL

1

A rakodópart alsó kövén ültem,
néztem, hogy úszik el a dinnyehéj.
Alig hallottam, sorsomba merültem,
hogy fecseg a felszín, hallgat a mély.
Míntha szivemből folyt volna tova,
zavaros, böles és nagy volt a Duna.

Mint az izmok, ha dolgozik az ember,
reszel, kalapál, vályogot vet, ás,
úgy pattant, úgy feszült, úgy ernyedett el
minden hullám és minden mozdulás.
S mint édesanyám, ringatott, mesélt
s mosta a város minden szennyesét.

És elkezdett az eső cseperészni,
de míntha mindegy volna, el is állt.
És mégis, mint aki barlangból nézi
a hosszú esőt - néztem a határt:

s megbékülne e háborús családd,
az emberek, keresném engedelmes
szívvel,
az örökös ifjúság italát.

Nehezülök már, lelkem akkor boldog,
ha pírban zöldel a fiatal ág -
bár búcsut int nekem... E fura dolgot
űzném,
az örökös ifjúság italát.

Fecseghetnének nyelves tudományok -
mind pártfogolna, ki szívébe lát:
legalább keressem, amire vágyok,
bár nincs,
az örökös ifjúság italát.

5. Megméréssél!

Már nem képzelt ház üres telken,
csinosodik, épül a lelkem,
mivel az árnyakkal betelten
a nők között Flórára letem.

Ő a mezőn a harmatosság,
kétes létben a bizonyosság,
lábai kígyóim tapossák,
gondjaim mosolyai mossák.

Ízét adja a tiszta víznek,
száját adja a tiszta íznek,
hazaszólít, amikor űznek,
szemében csikó legelészget.

Ő az okmány, kivel a kellem
a porráomlás ellen, a szellem
az ólálkodó semmi ellen
szól, pöröl szorongó szerelmem.

Érdekeimből megértettél,
bátorra vakmerőből tettél,
kínlódtál, amíg nem szeretted,
egész világom ege lettél, -

hát dícsértessél s hirdetessél,
minden korokon át szeressél
s nehogy bárkiben alább essél,
mindig, mindenütt megméréssél!

1937. febr.

HAZÁM

1

Az éjjel hazafelé mentem,
éreztem, bársony nesz inog,
a szellőzködő, lágy melegben
tapsikolnak a jázminok,

nagy, álmos dzsungel volt a lelkem
s háltak az uccán. Rám csapott,
amiből eszméletem, nyelvem
származik s táplálkozni fog,

a közösség, amely e részeg
ölbecsáló anyatermészet

egykedvű, örök eső módra hullt,
szintelenül, mi tarka volt, a mult.

A Duna csak folyt. És mint a termékeny,
másra gondoló anyának ölén
a kisgyermek, úgy játszadoztak szépen
és nevetgéltek a habok felém.
Az idő árján úgy remegtek ők,
mint sírköves, dülöngő temető.

2

Én úgy vagyok, hogy már száz ezer éve
nézem, amit meglátok hirtelen.
Egy pillanat s kész az idő egésze,
mit száz ezer ősz szemléltet velem.

Látom, mit ők nem láttak, mert kapáltak,
öltek, öleltek, tették, ami kell.
S ők látják azt, az anyagba leszálltak,
mit én nem látok, ha vallani kell.

Tudunk egymásról, mint öröm és bánat.
Enyém a mult és övék a jelen.
Verset írunk - ők fogják ceruzámat
s én érzem őket és emlékezem.

3

Anyám kún volt, az apám félig székely,
félig román, vagy tán egészen az.
Anyám szájából édes volt az étel,
apám szájából szép volt az igaz.
Mikor mozdulok, ők ölelik egymást.
Elszomorodom néha emiatt -
ez az elmulás. Ebből vagyok. "Meglásd,
ha majd nem leszünk!..." - megszólítanak.

Megszólítanak, mert ők én vagyok már;
gyenge létemre így vagyok erős,
ki emlékszem, hogy több vagyok a soknál,
mert az összejtég vagyok minden ősz -
az Ősz vagyok, mely sokasodni foszlik:
apám- s anyámmá válok boldogon,
s apám, anyám maga is ketté oszlik
s én lelkes Eggyé így szaporodom!

A világ vagyok - minden, ami volt, van:
a sok nemzedék, mely egymásra tör.
A honfoglalók győznek velem holtan
s a meghódoltak kínja meggyötör.
Árpád és Zalán, Werbőczy és Dózsa -
török, tatár, tót, román kavargó
e szívben, mely e multnak már adósa
szelíd jövővel - mai magyarok!

...Én dolgozik akarok. Elegendő
harc, hogy a multat be kell vallani.
A Dunának, mely mult, jelen s jövőndő,
egymást ölelik lágy hullámai.
A harcot, amelyet őseink vívtak,
békévé oldja az emlékezés
s rendezni végre közös dolgainkat,
ez a mi munkánk; és nem is kevés.

1936. jún.

férfitársaként él, komor

munkahelyeken káromkodva,
vagy itt töpreng az éj nagy odva
mélyén: a nemzeti nyomor.

2

Ezernyi fajta népbetegség,
szapora csecsemőhalál,
árvaság, korai öregség,
elmebaj, egyke és sívár

bűn, öngyilkosság, lelki restség,
mely, hitetlen, csodára vár,
nem elegendő, hogy kitessék:
föl kéne szabadulni már!

S a hozzáértő, dolgozó
nép okos gyülekezetében
hányini-vetni meg száz bajunk.

Az erőszak bűvöletében
mit bánja sok törvényhozó,
hogy mint pusztul el szép fajunk!

3

A földesúr, akinek sérvig
emelte tönköt, gabonát,
csákányosokkal pusztá tért nyit,
szétveret falut és tanyát.

S a gondra bátor, okos férfit,
ki védte menthetlen honát,
mint állatot terelni értik,
hogy válasszon bölcs honatyát.

Cicázna a szép csendőrtollak,
mosolyognak és szavatolnak,
megírják, ki lesz a követ,

hisz "nyiltan" dönt, ki ezer éve,
magával kötve mint a kéve,
sunnyít vagy parancsot követ.

4

Sok urunk nem volt rest, se kába,
birtokát óvni ellenünk
s kitántorgott Amerikába
másfél millió emberünk.
Szíve szorult, rezgett a lába,
acsargó habon tovatűnt,
emlékezően és okádva,
mint aki borba fojt be bűnt.

Volt, aki úgy vélte, kolomp szól
s társa, ki tudta, ily bolondtól
pénzt eztán se lát a család.

Multunk mind össze van torlódva,
s mint szorongó kivándorlókra,
ránk is úgy vár az új világ.

5

THOMAS MANN ÜDVÖZLÉSE

Mint gyermek, aki már pihenni vágyik
és el is jutott a nyugalmas ágyig,
még megkérlel, hogy: "Ne menj el, mesélj" -
(így nem szokik rá hirtelen az éj)
s míg kis szíve nagyon szorongva dobban,
tán ő se tudja, mit is kíván jobban,
a mesét-e, vagy azt, hogy ott legyél:
így kérünk: Ül le közénk és mesélj.
Mondd el, mit szoktál, bár mi nem feledjük,
mesélj arról, hogy itt vagy velünk együtt
s együtt vagyunk veled mindannyian,
kinek emberhez méltó gondja van.
Te jól tudod, a költő sose lódit:
az igazat mondd, ne csak a valódit,
a fényt, amelytől világlik agyunk,
hisz egymás nélkül sötétben vagyunk.
Ahogy Hans Castorp madame Chauchat testén,
hadd lássunk át magunkon itt ez estén.
Párnás szavadon át nem üt a zaj -
mesélj arról, mi a szép, mi a baj,
emelvén szívünk a gyásztól a vágyig.
Most temettük el szegény Kosztolányit
s az emberségen, mint rajta a rák,
nem egy szörny-állam iszonyata rág
s mi borzadozva kérdezzük, mi lesz még,
honnan uszunk ránk új ordas eszmék,
fő-e új mérge, mely közénk hatol -
meddig lesz hely, hol fölolvasható?...
Arról van szó, ha te szólsz, ne lohadjunk,
de mi férfiak férfiak maradjunk
és nők a nők - szabadok, kedvesek
- s mind ember, mert az egyre kevesebb...
Foglalj helyet. Kezdd el a mesét szépen.
Mi hallgatunk és lesz, aki csak éppen
néz téged, mert örül, hogy lát ma itt
fehérek közt egy európaít.

1937. jan. eleje

SZÜLETÉSNAPOMRA

Harminckét éves lettem én -
meglepetés e költemény
csecse
becse:

ajándék, mellyel meglepem
e kávéházi szegleten
magam
magam.

Harminckét évem elszelelt
s még havi kétszáz sose telt.
Az ám,
Hazám!

Lehettem volna oktató,
nem ily töltőtoll koptató
szegény
legény.

De nem lettem, mert Szegeden
eltanácsolt az egyetem
fura
ura.

A munkásnak nem több a bére,
mint amit maga kicsikart,
levesre telik és kenyérre,
s fröccsre, hogy csináljon ricsajt.

Az ország nem kérdi, mivégre
engedik meggyűlni a bajt
s mért nem a munkás védelmére
gyámolítják a gyáripárt.

Szövőlány cukros ételekről
álmodik, nem tud karteletekről.
S ha szombaton kezébe nyomják

a pénzt s a büntetést levonják:
kuncog a krajcár: ennyiért
dolgoztál, nem épp semmiért.

6

Retteg a szegénytől a gazdag
s a gazdától fél a szegény.
Fortélyos félelem igazgat
minket s nem csalóka remény.
Nem adna jogot a parasztnak,
ki rág a paraszt kenyerén
s a summás sárgul, mint az asztag,
de követelni nem serény.

Ezer esztendő távolából,
hátán kis batyuval, kilábol
a népségből a nép fia.

Hol lehet altiszt, azt kutatja,
holott a sírt, hol nyugszik atyja,
kellene megbotoznia.

7

S mégis, magyarnak számkivetve,
lelkem sikoltva megriad -
édes Hazám, fogadj szivedbe,
hadd legyek hűséges fiad!

Totyogjon, aki buksi medve
láncon - nekem ezt nem szabad!
Költő vagyok - szólj ügyészedre,
ki ne tépje a tollamat!

Adtál földmívest a tengernek,
adj emberséget az embernek.
Adj magyarságot a magyarnak,

hogy mi ne legyünk német gyarmat.
Hadd írjat szépet, jót - nekem
add meg boldogabb énekem!

1937. máj.
(IME, HÁT MEGLELTÉM HAZÁMAT...)

Ime, hát megleltem hazámat,
a földet, ahol nevemet
hibátlanul írják fölébeim,
ha eltemet, ki eltemet.

E föld befogad, mint a persely.
Mert nem kell (mily sajnálatos!)
a háborúból visszamaradt

Intelme gyorsan, nyersen ért
a "Nincsen apám" versemért,
a hont
kivont

szablyával óvta ellenem.
Ideidézi szellemem
hevét
s nevét:

"Ön, amíg szóból értek én,
nem lesz tanár e féltekén" -
gagyog
s ragyog.

Ha örül Horger Antal úr,
hogy költőnk nem nyelvtant tanul,
sekély
e kéj -

Én egész népemet fogom
nem középiskolás fokon
taní-
tani!

1937. ápr. 11.

húszfilléres, a vashatos.

Sem a vasgyűrű, melybe vésvé
a szép szó áll, hogy új világ,
jog, föld. - Törvényünk háborús még
s szebbek az arany karikák.

Egyedül voltam én sokáig.
Majd eljöttek hozzám sokan.
Magad vagy, mondták; bár velük
voltam volna én boldogan.

Igy éltem s voltam én hiába,
megállapíthatom magam.
Bolondot játszottak velem
s már halálom is hasztalan.

Mióta éltem, forgószélben
próbáltam állni helyemen.
Nagy nevetség, hogy nem vétettem
többet, mint vétettek nekem.
Szép a tavasz és szép a nyár is,
de szebb az ősz s legszebb a tél,
annak, ki tűzhelyet, családot,
már végképp másoknak remél.

1937. nov. 24.

